

Autor: [Miroslav Prvulović](#)

Bavljenje duhovnošću u običnoj životnoj poziciji: ograničenja i prednosti

Podrazumeva se da je pojam "obične životne pozicije" uslovan, čak i ako prihvatimo da stvari sagledavamo sa stanovišta ne-običnosti životnih pozicija, po različitim linijama možemo postavljati kriterijume za njihovo razlučivanje. Ipak, kao što ćemo videti, sagledavanje duhovnih pitanja i bavljenja duhovnošću, a s obzirom na dati konstrukt "obična životna pozicija", omogućava izvođenje značajnih zaključaka.

Sagledavanje bavljenja duhovnošću u običnoj životnoj poziciji kao retko u kojoj oblasti ima svoj smisao, jer je upravo UOBIČAJENIJE bavljenje duhovnošću u "neobičnoj" životnoj situaciji: u uslovima van porodice, van intenzivnijih društvenih tokova, van većih naselja, i - svakako ne slučajno. Uzmimo institucionalna mesta za bavljenje duhovnošću, manastire: oni se nalaze takoreći van društva, najčešće u dubokoj prirodi, van gradskih naselja, oni koji su u njima - odvojeni su od "okova" porodice, bilo koje profesije, mase društvenih obaveza, itd.

Iz prethodnih naznaka proizilazi šta bi podrazumevala "obična životna pozicija": život u porodici i porodičnim uslovima, koji znači i sve vidove brige o porodici i familiji, od materijalno-finansijskog do briga koje su vezane za emocionalnu povezanost; a to znači i: tzv. profesiju i posao u nekome od društvenih ili finansijskih tokova, što dalje podrazumeva kontakt najčešće i sa većim brojem ljudi, što znači iznuđeno vreme za bavljenje poslovima i problemima na koje takav pojedinac ne može da utiče svojom voljom (npr. da nešto što je besmisleno ili duhovno štetno odbacuje, zaobilazi, jer ga finansijski momenat vezuje za te obaveze); itd.

Mali istorijski pojas ili zona koja od osamdesetih godina traje do naših dana - s pravom i po mnoštvu pokazatelja izdvaja se po nekim specifičnim dešavanjima kakvih ranije nije bilo. Da li to možemo da vezujemo za smenu kosmičkih ciklusa ili ne - ostaje na svakome da proceni, još uvek nemamo očiglednije pokazatelje po kojima bismo nedvosmileno o tome govorili. Ova istorijska zona, između ostalog, specifična je i po tome što je celo čovečanstvo u poziciji uslova kakvima su nekada bili izlagani posvećenici u školama misterija - povišene vibracije planete ("puls" Zemlje je sada na nekih 13 Hz, a do osamdesetih godina je bio na čitav vek stabilnih 7,8 Hz). Ta izloženost znači pokretanje energija iz podsvesti, koje izbijaju u svest. Taj planetarni proces znači mogućnost masovnog duhovnog čišćenja i rasta. Za one koji se za njega otvore, ko se i dalje maksimalno fokusira u svom životu na spoljašnje momente i vrednosti, ko se i dalje maksimalno angažuje na tim vrednostima - zatvara se za taj proces, odnosno, povišavanje vibracija i takvi moraju makar u nekoj manjoj ili minimalnoj meri da osećaju, ali, svakako se ne

može reći da su svi ljudi na Zemlji u potpuno istim energetskim uslovima kao i pre tridesetak godina.

TO BI ZNAČILO DA SE LJUDI DANAS MASOVNIJE, A U OKVIRU OBIČNIH ŽIVOTNIH POZICIJA, MOGU OKRETATI DUHOVNOSTI I BAVITI NJOME, TE DUHOVNO INTENZIVNIJE NAPREDOVATI - VIŠE NEGO IKADA RANIJE. U prošlosti su takvi bili retkost: pre možemo naći primere usamljenih duhovnjaka, koji su imali svoja usamljenička mesta za život i bavljenje duhovnošću, nego one koji su bili u običnim životnim uslovima, a kod kojih imamo signale znatnijeg duhovnog napredovanja (npr. bračni parovi Rerih i Profet).

Koliko mi je poznato - ovo pitanje je jedino u objavama Tatjane Mikušine (kojih ima desetak tomova) direktnije spominjano, na ostalim mestima se najčešće se o duhovnosti i duhovnom radu govori apstraktnije, u odnosu na životne uslove onih koji se njome bave (treba meditirati, treba čitati molitve, treba ispravno postupati, treba se smireno suočavati sa izlivima emocija, itd. a da se pritom retko zalazi u pitanje životnih pozicija koje izuzetno otežavaju, do puke onemogućenosti, ili olakšavaju sva ta bavljenja). Upravo se u njenim objavama može naći objašnjenje koje je već navedeno: u ovim vremenima svi ljudi na planeti su izloženi povišenim vibracijama, što znači da svi mogu, pri čemu mnogi zaista to i čine - da stupe na tzv. put posvećenja, sa čišćenjem od teških energija i sa intenzivnijim duhovni rastom. Dakle, pitanje bavljenja duhovnošću i pitanje duhovnog rasta u običnoj životnoj poziciji se mnogo jasnije nego ranije postavlja kao duhovna "tema dana", tačnije - "tema ovih decenija".

Neko bi rekao: kakvo je to sad razdvajanje, maltene diskriminacija - valjda su svi ljudi, i u običnim i u neobičnim životnim pozicijama ovde zato da bi duhovno napredovali, čemu sad to izdvajanje kao neke osobitosti onih koji su duhovno napredniji, a u okviru običnih životnih situacija? Da, svi ljudi, bez obzira na to u kakvoj životnoj poziciji da se nalaze - ovde su zato što im se pruža šansa da duhovno napreduju, ili, da bez duhovnih mistifikacija kažemo - da evoluiraju u svesti. Ovde je po sredi PITANJE ILI PROBLEM INTENZIVIRANJA TOG PROCESA. U svakom trenutku i u bilo kojoj situaciji ili životnoj poziciji na Zemlji svaki čovek je u prilici da se čisti od teških energija i da duhovno napreduje. Ali je sve to u nekim okvirima laganijeg tempa, i lakšeg intenziteta onoga što ga u tom procesu snalazi, i laganijeg tempa napredovanja. Što je logično. I u vreme drevnih škola misterija - svi ljudi su mogli da evoluiraju u svesti, u bilo kojoj situaciji ili životnoj poziciji, van bilo kakve duhovne škole, ali - oni koji su stupali na put posvećenja: stupali su na jedan kurs intenzivnijeg suočavanja sa sadržajima podsvesti i čišćenja, koji se ne označava slučajno kao "noć duše", iz čega je, za one koji bi izdržali, proizilazio i intenzivniji skok u svesti.

U spomenutom vremenskom pojasu od osamdesetih godina do danas - energetska naprezanja na planeti su pojačavana do maksimuma, te pitanje intenziviranja procesa duhovnog napredovanja u običnoj životnoj poziciji zaista postaje poseban fenomen ili problem. A u čemu se to on sastoji?

1) Naglasimo, radi jasnijeg uočavanja, jednu od najuočljivijih karakteristika onih koji duhovno napreduju, makar u kojoj meri: pojačana osetljivost, ne u smislu puke emocionalne osetljivosti, koja ne mora da ima bilo kakve veze sa duhovnošću, koja čak može da bude refleks nekih psiholoških problema, već koja je posledica izdizanja svesti, da iskažemo terminima iz

duhovnosti - povišavanja vibracija svesti. Ovo može nekome da deluje kao apstrakcija, ali, nažalost, daleko je od toga. Na primer: niko sa povišenim vibracijama svesti ne može da lako podnosi, da ne kažemo - da uživa, u nekoj bučnoj muzici, ili u gužvi i galimatijasu na nekom od savremenih koncerata popularnih vidova muzike. Svaki od tih vidova grubih vibracija skoro fizički bolno dobuje po njima, po njihovoj duši, celom organizmu.

2) Bio neko u običnoj ili neobičnoj životnoj poziciji - interakcije sa drugima su u funkciji njegovog čišćenja i rasta. Ovde je najprimerenija teorija o preradi negativnih karmičkih energija, ali, i da zaobiđemo ovu teoriju, za one kojima nije prihvatljiva, interakcija sa drugima kali našu emocionalnu stabilnost, tzv. socijalizovanost, itd. Uzmimo u ovom smislu tri različite pozicije: nekoga ko živi u relativnoj ili potpunoj izolaciji, pa nekoga ko, kao oni koji žive na selu, nije toliko uronjen u mrežu kontakata sa drugima, i, na trećem mestu - nekoga ko živi u gradu, ko je upravo upućen na mnoštvo svakodnevnih kontakata, sa najrazličitijim osobama. Valjda se i bez objašnjavanja podrazumeva šta koja od ovih pozicija znači ili donosi nekome ko se bavi duhovnošću.

3) Nije samo u pitanju kvantitet u ovim kontaktima. Uzmimo opet dve različite pozicije koje same po sebi govore o čemu se radi: najpre poziciju onih koji su u izolaciji, ali u manastiru. I u manastiru ima drugih osoba, neka je to i dvasedetak njih, dakle, ni manastir nije oslobođen interakcije sa drugima. **ALI - OVDE SU U PITANJU OSOBE KOJE SU OKUPLJENE OKO ISTIH VREDNOSTI, SA ISTIM VEKTOROM DELOVANJA, SA NAMEROM DUHOVNOG RASTA I SLUŽENJA.** Onaj ko duhovno napreduje u masi, u gradu, na primer, upravo je u gustoj mreži interakcija sa ljudima koji u 99% ne samo da nemaju veze sa duhovnošću, već, podređeni kolotečini mase, deluju, slobodno se može reći - i suprotno od duhovnih smerova. Kome je iz ove dve životne pozicije teže - valjda se podrazumeva.

4) Ovde imamo jednu nijansu. Možda su takvi retki u urbanim uslovima, ali ih svakako ima: pojedinci koji mogu da se "izdržavaju" od nekog svog "poslića" koji obavljaju kod kuće, ili od bavljenja duhovnošću, ili koji ipak imaju jedan svoj krug tzv. istomišljenika ili onih koji su slično kao i oni posvećeni duhovnosti (nebitno je koliko je ko napredovao ili kojoj ko koncepciji duhovnosti pripada). Dovoljno je i povremeno druženje ili neka vrsta razmene energija istog vektora delovanja, pa da to donese znatano olakšanje svakome od njih. Zamislimo pojedince koji oko sebe nemaju doslovno nikoga sličnog, a nalaze se "na duhovnom putu"...! (Uz mnoštvo negativnosti koje, kao i druge tehnološke stvari donosi, internet u ovom slučaju može da znači neku vrstu "utehe"...))

5) Obična životna pozicija, primarno preko porodice i finansijskog momenta - za pojedinca znači podređenost brojnim osobama: od šefova i raznih upravljačkih nivoa na poslu, do pojedinaca u porodici (supružnik, deca, stariji, uz koje najčešće "idu" i bolesti...). Duhovno napredovanje znači pojačanu pronicljivost, ili - šire i sveobuhvatnije sagledavanje svega. U dubljem i sveobuhvatnijem sagledavanju: takav pojedinac prozire i mnoštvo GLUPOSTI (iluzija) koje imamo u svim postojećim sistemima na Zemlji, a to znači i u sistemu u okviru kojeg on ima svoju profesionalnu delatnost. On prozire gluposti sistema, **PRINUĐEN JE** da mu služi, zbog finansijskog momenta. **KAKO DA ON NAĐE MOTIVATORA ZA ANGAŽOVANJE U TAKVOM SLUČAJU?!** Vi se možete u nekom poslu ZDUŠNO angažovati kada imate iluziju o vrednosti sistema i o efektima svog angažovanja. Kada prozirete sve to, kada u svemu tome vidite veliku

iluziju ili deo sveopšte Iluzije - izmiče vam tle ispod nogu, izmiče vam motivator za angažovanje, a morate se angažovati, jer morate zaraditi novac, jer imate porodicu, itd.

6) Na strani porodice - tu mogu vrlo često doći do izražaja ego-mehanizmi njenih članova. Retko ko se inkarnirao u idealnim uslovima, da ima bračnog partnera ili bilo koga u porodici - ko ima sluha za duhovnost kao i on. I, što neko u takvoj "običnoj, prosečnoj" porodici više napreduje - to mu je sve teže, JER DOLAZI DO SVE VEĆEG RASKORAKA U SVEMU, OD INTERESOVANJA DO ŽIVOTNIH TEŽNJI, a to znači opterećenje u mnogim porodičnim situacijama, dogovorima. Prisiljen da služi ego-mehanizmima članova porodice: jer mnoštvo ciljeva njenih članova može da proizilazi iz SUŽENIJEG sagledavanja, dakle - iz suženije svesti.

7) A tu su i puka fizička ometanja na svakom koraku, koja svakako nisu slučajna, već mogu nevidljivim kanalima da proizilaze iz skrivenih upliva tzv. Sila Iluzije, preko kanala masovne svesti, a u smeru ometanja svakog duhovnog napredovanja. Teško da takav pojedinac, u običnoj porodičnoj situaciji, može da ima sve povoljne uslove i punu slobodu za direktnije bavljenje duhovnošću, za upražnjavanje duhovnih tehnika, organizovanje načina života koji bi bio duhovno najprikladniji, itd.

8) Sami gradski uslovi, kao vrlo nepovoljni za onoga ko duhovno napreduje - verovatno su i iz literature poznati: onaj čija je svest sve prefinjenija - sve teže može da podnosi teške vibracije gradske buke. To teško pada i mnogim ljudima koji nisu nešto direktnije zainteresovani za duhovnost, a kamoli onima koji jesu. Uostalom, setimo se eksperimenta onog japanskog naučnika, sa izlaganjem vode različitim zvucima: dok se pri izlaganju vode prefinjenim zvucima u vodi formiraju skladne strukture, pri izlaganju bučnoj muzici - formiraju se haotične strukture. To nije samo simbolika efekata koji gradska buka ima na onog ko duhovno napreduje u - "običnoj životnoj poziciji", to je i jedan bukvalniji pokazatelj.

9) Tu je i nevidljivi, a za onoga ko duhovno napreduje ipak osetljivi uticaj tzv. masovne svesti. Jednostavno, biti u masi, okružen masom ljudi - nosi samo po sebi jednu "težinu" koja se oseća na nekim dubljim nivoima, čak i kada nema nikakvih interakcija. Zato ovi pojedinci moraju osećati znatno olakšanje kada se nađu u samoći ili u prirodi, zato i žude za prirodom (mada priroda sama po sebi nije rešenje za sve probleme koje imaju, ali, u jednom smislu svakako im donosi olakšanje).

10) PREKO SVIH OVIH MOMENATA - ILUZIJA MOŽE VRLO JAKO DA DELUJE NA ONOGA KO U OVIM USLOVIMA DUHOVNO NAPREDUJE, dakle, može vrlo efikasno da ga sputava u tom smislu ŠTO MOŽE DA MU PRUŽA ILUZIJU DUHOVNOG NAPREDOVANJA, i onda kada većih pomaka nema. MOŽE LI NEKO U OPISANIM USLOVIMA DA DUHOVNO NAPREDUJE I UĐE U ZONU U KOJOJ SE OSEĆA SASVIM URAVNOTEŽENO, PRIJATNO, POLETNO, DIVNO? NEMA LOGIKE! BITI U MORU OVAKVIH VIBRACIJA - A DUHOVNO NAPREDOVATI I OSEĆATI SE UZVIŠENO: TO JE MOGUĆE SAMO U ILUZIJI. (No, to je tema posebnog teksta.)

Ako bismo pošli od duhovne teze da sami, pre inkarniranja, biramo uslove u kojima ćemo živeti i duhovno napredovati, onda bismo rekli: svako dobija ono što je odabrao. Uzimam to kao nesporno, ali, ovde je pitanje svakako komplikovanije. U uslovima planetarnih posebnih

dešavanja i pojačane energetske napregnutosti, svakako da je mnogo teže da se u samom životu sve savršeno odvija po planu napravljenom pre inkarniranja. Drugo - ovde je pitanje snalaženja i podnošljivosti ekstremnih uslova dovedeno možda do krajnosti. Da još jednom navedem jedno prilično prihvatljivo objašnjenje već spomenute Tatjane Mikušine: problem sa bavljenjem duhovnošću u ovom vremenu, u onome što sam označio običnom životnom pozicijom, je i u tome što mi, u ovakvim pozicijama, NEMAMO DUHOVNE UČITELJE PORED SEBE, kao što su ih imali polaznici škola misterija, odnosno, ako nam je pojam duhovnog "učiteljevanja" i predvođenja sumnjiv, da to iskažemo drugačije - nemamo pored sebe ljude koji su slične puteve već prošli, a da nas upućuju kako da se orijentišemo u onome što nas snalazi.

Sve su ovo bila ograničenja, jer ih najviše ima i najteža su. A prednosti, spomenute u naslovu?!

POSTOJI JEDNA JEDINA PREDNOST, JEDNA JE, ALI VREDNA: KO SE SNAĐE I OPSTANE NA SVOJIM DUHOVNIM NAPORIMA UZ SVE OVE USLOVE - STIČE IZUZETNU DUHOVNU SNAGU I MOĆ DUHOVNOG SAGLEDAVANJA, KAKVU NI PRIBLIŽNO NE MOŽE STEĆI NEKO KO SE DUHOVNO RAZVIJAO U IZOLACIJI I U MNOGO LAGODNIJIM USLOVIMA.

DA, AKO USPE DA IZDRŽI SVE OVE LANCE, OGRANIČENJA I UDARCE! Ako ih izdrži, on može da kaže, u nekoj planetarnoj situaciji u kojoj ćemo se, valjda uskoro, svi ispetljati iz ovog Zatvora: "Pa... ipak se isplatilo!".

Duhovni rast i ograničenja masovne svesti

U nekim duhovnim tumačenjima duhovni rast je vezan za razgradnju negativne (svejedno da li je shvatamo kao karmičku ili ne) energije, koju nosimo u sebi ili u svojoj podsvesti (neko precizno lociranje za ovo tumačenje nam nije ni bitno).

Proces u kojem iz podsvesti (da uzmemo da se radi o podsvesti) izbijaju u svest te teške energije, koje mi tim procesom razgrađujemo, bolan je i težak. Imamo to opisano i u radovima starim školama misterije (npr. kod A. Besant), ali i u raznim duhovnim učenjima (u budizmu, u objavama T. Mikušine, itd.). U vezi sa tim se govori o "noći duše". Što se te energije ubrzanije izlivaju u svest - to ih je teže podneti. U spisu o posvećenju u Starom Egiptu se kaže da taj proces ne mogu svi da podnesu, da se na određenim etapama "iskušeniku" postavlja pitanje: može li da izdrži dalje ili odustaje.

Kako je poslednjih dvadesetak godina povišavan "puls Zemlje" ili Šumanova rezonanca, valjda je sada dostigla nivo oko 13 Hz, to znači da su na celoj Zemlji uslovi slični onima koji su veštački stvarani nekada davno u egipatskim piramidama, gde su u komorama "polaznici" "kursa" intenzivnijeg duhovnog čišćenja i rasta bili izlagani povišenim vibracijama, kada je kretao opisani proces "noći duše", kao čišćenja od energija niskih vibracija. U naše vreme

simptome čudnih psiholoških dešavanja na kolektivnom planu imamo na sve strane: podaci o enormnom povećavanju konzumiranja antidepresiva ili "lekova za smirenje" imamo u svim zemljama, možda na balkanskom području posebno, čak postoji podatak da je i u EU, kao "obećanoj zemlji", konstatovan veliki porast broja ljudi koji pate od depresije ili nekih psiholoških poremećaja.

Neki svesno ili nesvesno zalaze ili su zalazili u taj proces, stupali u neku vrstu svoje "noći duše", neki su od njega bežali, pojačavanjem fokusiranosti na spoljašnje vrednosti i aktivnosti, neki ostaju zaglavljani "negde između", jer, na jednoj strani - energije iz njih samih, sa kojima se suočavaju, vrlo su jake i onemogućavaju ih u njihovim nekadašnjim normalnim ili "normalnim" aktivnostima i funkcionisanju, na drugoj strani - oni se u svojoj percepciji i težnjama još uvek vezuju za hijerarhiju vrednosti starog sveta.

Elem, između ostalog, i razgradnjom tih energija - svest se izdiže na viši nivo. Kaže se u tim tumačenjima. Pa se tu umeću razni termini, od "buđenja" do "prosvetljenja". DUHOVNI RAST BI TREBALO DA PODRAZUMEVA NEŠTO "MOĆNO", LEPO, PRIJATNO, UZVIŠENO... U nekim našim predstavama mi duhovno razvijenu osobu teško da možemo zamisliti bez nekih posebnih moći (prijem onostranih informacija, sposobnosti bioenergetskog delovanja, pozitivni energetski naboj koji mora da oseti svako ko je blizu takve osobe, itd.). Da se takva osoba oseća divno, poletno, da je puna energije i snage, uvek nasmejana i puna optimizma - već se i podrazumeva.

Za osobu koja se nalazi u dubokoj prirodi, daleko ili dalje od direktnijih uticaja tzv. masovne svesti, dakle, dalje od naseljenih mesta - možda i jeste tako, sve baš kao što je opisano, sa svim pobrojanim manifestacijama. Možda... Uostalom, svakako nije slučajno što su manastiri građeni van naselja, a usamljenički život i izolovanost istočnjačkih, ali i ne samo njih, duhovnjaka je opštepoznata.

Međutim, šta je sa onima koji su u prethodne dve decenije prošli ili prolazili kroz proces čišćenja i rasta, a žive u tzv. običnim životnim uslovima, dakle - imaju porodicu, o kojoj svakako moraju da brinu, imaju svoj obični posao, a to je svakako u gradu ili u gradskoj sredini, uz upućenost na manje ili više intenzivne kontakte sa većim brojem ljudi, imaju dodatno jedan krug ljudi za koje su, iz familijarnih ili nekih drugih razloga i obaveza, vezani? Da li i takvi mogu da se osećaju divno i poletno, da imaju neke "natprirodne" moći, da su puni energije...? Da li je svejedno da li smo, sa svojim potencijalnim duhovnim rastom, u okovima masovne svesti ili van nje? AKO JE SVEJEDNO, ZAŠTO SU TOLIKI ADEPTI ŽIVELI I OSTVARIVALI SVOJE DUHOVNE TEŽNJE VAN LJUDSKIH NASELJA? Pada mi na pamet priča o Babadžiju: on je imao svoj ašram negde u planini (čak postoji jedan video-zapis kako se on uspinje ka njemu). Povremeno je zalazio među ljude, da bi prenosio svoje učenje. Kaže se: nakon svakog takvog zalaženja - bilo mu je potrebno po nekoliko dana da se vrati u svoju ravnotežu, nekoliko dana da se očisti od uticaja i energija mase u kojoj je bio (svejedno da li je tu "masu" činilo desetak ili mnogo više ljudi).

Svaki čovek je nosilac određene energije, svako svoju energiju emituje ili je usmerava u određenom pravcu. Svaku masu čine najmanje stotine, pa hiljade i milioni takvih pojedinaca. Saberimo svu energiju koju oni, bilo kroz samo svoje postojanje, još više - kroz svoje delovanje, misli i emocije, kroz sam govor, emituju, zrače. TO JE OGROMNA KOLIČINA ENERGIJE.

Svako naselje, praktično, ima jednu svoju auru od skupa svih energija pojedinaca koje ga čine.

Kakav je kvalitet tih energija? Poznato je da u postojećoj civilizaciji dominiraju energije niskih vibracija (u vezi sa određivanjem visine vibracija energije, na primer emocija, postoje i naučna istraživanja, dakle, to nije samo duhovna "floskula"): fokusiranost na materijalne vrednosti, dominacija negativnih misli i emocija... Tome svemu treba dodati i teške vibracije koje naselja sama po sebi, kao objekti, imaju i zrače, na primer - gradska buka.

Neko, ko je duhovno napredovao u opisanim običnim životnim uslovima, dakle, nalazi se u zagrljaju, zaronjen je u ogromne količine energije niskih vibracija, u raljama tzv. masovne svesti. Viši nivo svesti znači i više vibracije. Ili, ako bismo to preveli na sigurniji teren psiholoških termina - znači pojačanu osetljivost, senzibilnost... **JASNO JE KAKO SE MOŽE OSEĆATI POJEDINAC SA POJAČANOM OSETLJIVOŠĆU, SA VIŠIM VIBRACIJAMA SVESTI - URONJEN U MALI OKEAN GRUBIH I NISKIH VIBRACIJA.** Ponajmanje se može osećati poletno i divno, ponajmanje je sličan nekom "nju-ejdžeru". Takav se mora teško osećati! Uzalud njemu sav duhovni nivo i rast - mali okean, u odnosu na njegove, drugačijih energija samo može da ga davi i guši. Kao što se onaj, čiji se sluh sve više navikava na sve suptilniju muziku (muziku viših vibracija) - sve teže može da podnosi bučnu i grubu muziku (muziku niskih vibracija) (kakvu masovno danas slušaju mladi). Uostalom, ako se držimo okvira ovozemaljske psihologije, čini mi se da je From negde objašnjavao: kako je pogrešno kada mi neki psihološki poremećaj ili problem samo posmatramo sa stanovišta individualne anamneze, a da ne zalazimo u kolektivnu svest ili kolektivno nesvesno, jer pojedinac ne može biti izolovan od tog konteksta u kojem se našao. Odnosno, u slučaju duhovnosti - ne može neko, ko je duhovno napredovao, da bude u masi, koja je sa energijama niskih vibracija, a da ga se te energije uopšte ne dotiču, da se apsolutno izoluje od uticaja i od energija te mase. Čak slobodno možemo reći - što je neko više duhovno napredovao, živeći u običnoj životnoj situaciji, u masi, to se teže i nepodnošljivije oseća. Drugi način je da on svojim energijama nadjača energije hiljade, stotine hiljada ljudi, što možda može biće sa nekog šestog denziteta, ali - takav se, u punoj svojoj snazi, ne bi ni mogao inkarnirati na Zemlji. Treća varijanta je da izgrađuje svoju "mikro"-snagu, kojom bi u svom ličnom okruženju eliminisao "otrovne" uticaje masovne svesti (a to je posebna šira tema).

Ako je neko "na duhovnom putu", tj. ima svoja duhovna interesovanja i bavljenja duhovnim tehnikama, i uronjen je u masovnu svest, a oseća se divno, kao u najlepšim duhovnim opisima ili obećanjima - samo može značiti da on nije uistinu ni prošao kroz proces znatnijeg izdizanja svesti. Jer mi ovde, u 3D-varijanti, možemo imati bilo koju iluziju koju smo spremni da "progutamo" (kao što se može progutati i bilo koja laž), pa tako i iluziju velikog duhovnog rasta. U tom smislu se u objavama T. Mikušine odlično objašnjava: oni, čiji je nivo svesti blizak nivou svesti mase - u samoj toj masi se osećaju kao ribe u vodi, dakle, kao u rodnim vibracijama; ko u pozitivnom smislu odskače od te mase - mora se osećati sve nekomfortnije, sve teže, u meri u kojoj je to "odskakanje" veće.

Naravno, moramo imati u vidu i različite kvalitete energija masovne svesti, zavisno od društvenog ambijenta u kojem se onaj ko je duhovno napredovao nalazi. Živeti u jednom skoro haotičnom, kormupiranom, ekonomski zaostalom društvu, i živeti u ekonomski i socijalno sređenom društvu (kakva su, na primer, skandinavska) - znači i razliku u nijansama energija

masovne svesti. Te onome ko je duhovno napredovao - u ovom drugom slučaju svakako da mora biti znatno, znatno lakše, možda čak i do mere u kojoj težinu energija masovne svesti i ne oseća kao značajniji teret.

Zašto se neko u ovim vremenima našao u raljama masovne svesti, a ipak odlučio da duhovno možda i znatnije napreduje - to iz ove perspektive svakako ne možemo znati.

Pitanje je: ako je već tako kako je, šta da se dalje radi? Dokle su takvi osuđeni na patnju, šta bi u njihovom slučaju bilo rešanje, ili izlaz, spasenje?

No, to je neka druga priča, za neki od sledećih tekstova...

Duhovni rast: buđenje u Zatvoru ili sa fenomenom "ala je lep ovaj svet!"?

Na jednoj strani: umetnici, svejedno da li su svesno postavljali za cilj duhovni rast ili ne, spadaju u one čija se svest svakako izdizala iznad svesti mase, tzv. masovne svesti, što se može videti i po mnoštvu vizija i uvida koji su anticipacija spoznaja i vizija koje su u čovečanstvu tek naknadno, u budućnosti potvrđivane ili prihvatane, ali i po mnoštvu podudarnosti njihovih stavova i vizija sa onim što imamo objašnjeno u duhovnosti.

Priče o psihološkoj strani umetničkog života ili pozadine umetničkih nastojanja i dela, su takođe, verovatno, dosta poznate: tu imamo, na strani umetničkih stvaralaca, izrazitu dominaciju psiholoških problema, problema uklapanja u društvo, itd.

Dakle, neku vrstu patnje kojom je plaćan danak izdizanju svesti iznad mase ili čovečanstva čiji su umetnici bili deo.

Na drugoj strani je niz duhovnjaka, kroz istoriju, a posebno ih je dosta u savremeno doba (svakako ne slučajno), koji su svoje duhovno napredovanje izvodili u psihološkim uslovima i sa psihološkim i društvenim ispoljavanjima kakvi se samo poželeti mogu: duhovni rast se kod njih ispoljavao kroz ili povezan sa najprijatnijim doživljajima, na osećaju bezgranične radosti i ljubavi, na buđenju divnog osećaja povezanosti sa svime što postoji, itd. U tzv. nju-ejdž pokretu i filozofiji imamo sve to sažeto kao u nekoj teoriji-ekstremu, u drugim slučajevima to je prisutno umerenije, ali je - prisutno kao osnova ili kao manifestacija duhovnog napredovanja.

Da li je duhovno napredovanje - buđenje u paklu na Zemlji, ili buđenje na nebu koje je na Zemlji? Kako da se snađemo?

Zemlja ne bi bila tako veliko, ali i teško, često rizično, učilište, da na njoj zakon konfuzije nije, možda, doveden do svog savršenstva. Pa sad... upregni sve svoje duhovne i umne sile da se snađeš, ako ne potoneš - stičeš izuzetnu moć, U ORIJENTACIJI U MREŽAMA ILUZIJE I

KONFUZIJE. No, ako smo već na Zemlji na kojoj nam je um od izuzetnog značaja u snalaženju, onda moramo njegove kapacitete da iskoristimo i za snalaženje u ovim dilemama, posebno ako smo se makar malo izveštali i u oslanjanju na svoje unutrašnje ili duhovno čulo (oslanjanja na kontakt sa tzv. Višim Ja ne bih se doticao, ne zato što ne verujem u takav kontakt i u Više Ja, već što je i to jedan od vrlo klizavih terena u svetu u kojem vlada zakon konfuzije).

Na onoj prvoj strani su iskustva sa duhovnim napredovanjem, koja su povezana sa spoljašnjim i unutrašnjim mukama. Tu su drevne škole misterija, čiju osnovu duhovnog napredovanja je činilo propuštanje aspiranata kroz najveće muke, koje su retki uspevali da izdrže. Tu su i fenomeni "noći duše", o kojima se mogu naći brojna svedočanstva i u našem vremenu... Tu je i konstatacija "portparola" Sila Iluzije (koji se predstavio kao Skrivena Ruka, a postoji i drugi, koji se predstavio kao Insajder), uzmimo je sa rezervom, i izjavu i njega samog, ali nije nedostojna pažnje, jer se poklapa sa ovom linijom sagledavanja: mi se nalazimo u Zatvoru (svakako sa određenom kosmičkom svrhom, ali - to je neko drugo pitanje), u kosmičkom karantinu, duhovno buđenje i duhovni rast znače - SPOZNAJU SVEGA TOGA. Tek posle toga sledi razmišljanje o tome kako se snaći i šta dalje raditi. DAKLE, JEDNA OD VRHUNSKIH DUHOVNIH SPOZNAJA, po tom izvoru, BI BILA SPOZNAJA DA SE NALAZIMO U ZATVORU. U nekim savremenim tumačenjima i tekstovima se koristi poznati termin - Matriks.

Objašnjenje koje ima jednu svoju logiku: Zatvor ili Matriks su nešto čega prilično lako postaje svestan svako ko malo otvorenijeg uma ili svesti počne da razmišlja o postojećem svetu ili o postojećem ustrojstvu našeg sveta, i onog prirodnog, i onog koje smo kao čovečanstvo stvorili. Logično je da, što nam se svest više razvija - POSTAJEMO SVE SVESNIJI TOG ZATVORA, NJEGOVE DUBINE I ŠIRINE, MEHANIZAMA NA KOJIMA SE ON ZASNIVA. Odnosno, suprotno, kao što gorespomenuti Skrivena Ruka kaže: najbolji su, za njih, oni koji toga, življenja u Zatvoru, nisu svesni, koji imaju iluziju slobode, lepote, izobilja, "najbolji su robovi koji misle da su slobodni".

OTUDA OVA TEŠKA VARIJANTA DUHOVNOG RASTA: KADA SE NEKO PROBUDI U ZATVORU, U NAŠEM SLUČAJU: KADA NEKO POSTANE SVESTAN ZATVORA U KOJEM SE NALAZI - NJEMU NI SLUČAJNO NIJE SVE DIVNO I BAJNO! NAPROTIV...!!!

Po drugoj, lakšoj, prijatnijoj varijanti, tj. shvatanju, duhovnog rasta: sama spoznaja Zatvora, sama po sebi, oslobađa. Odnosno, u tom shvatanju duhovnog rasta (u nekim podvarijantama te varijante) i ne spominje se nikakav Zatvor, jednostavno: takav duhovno napredujući govori o svom iznenadnom ulasku u jedno prijatno stanje svesti, u neke lepršave spoznaje, govori o tome da su mu se probudili neki uvidi, neke moći, da mu je sve postalo lepo, svetlosno, jednom rečju u smislu stiha Čika-Jove Zmaja, koji je citiran u naslovu: "Ala je lep ovaj svet!".

Argumenat koji imaju poklonici ove druge varijante, uz lagodnost i prijatne doživljaje koji su primamljivi za svakoga, je i Isusovo tumačenje, koje se kroz varijacije ponavlja i u drugim učenjima, čini mi se da glasi: "Kraljevstvo Božije je u vama!", odnosno, da raj ili pakao imamo u sebi, pa, ako vidimo sve lepo oko sebe - onda se samo "raj" koji nosimo u sebi projektuje na spoljašnjost, i suprotno.

Interakcija spoljašnje-unutrašnje je jedna posebna, komplikovana tema, ona će biti posebno

obrađena, tek ovde da samo spomenemo: ti domeni, spoljašnje-unutrašnje, ne mogu se tako lako, mehanički razdvojiti. Svakako je u pravu Ra, jer to možemo i sami da vidimo u svom funkcionisanju: postoji čvrsta sprega ili trijada um-duh-telo. Preko uma i tela se naš duh vezuje za fizičku ravan, i ne mogu nikako dešavanja u koja je telo, sa umom, uronjeno, da budu bez odraza na naš duh; naravno, važi i suprotno.

VEĆ JE NAZNAČENO ŠTA NAMA OVDE OTEŽAVA MOGUĆNOST SNALAZENJA: ZAKON KONFUZIJE, I MOĆ, OPSENARSTVO ILUZIJE, koji su na Zemlji, možda, dovedeni maltene do savršenstva. Kao što, čini mi se, i već citirani Skivena Ruka kaže na drugom mestu: "Vi možete imati kojigod hoćete iluziju, pa tako i iluziju velikog duhovnog rasta". Odnosno, u našem slučaju: iluzija mogu biti i velike muke kroz koje se u jednoj varijanti duhovnog rasta prolazi, kao i divota druge varijante duhovnog rasta.

Međutim, ako uključimo malo koncentrisanije svoj um, povezan sa našim duhovnim čulom, ipak se nekako možemo orijentisati. Muke su svakako iluzija, jer su vezane za ovaj nivo postojanja; u višim, savršenijim dimenzijama ih svakako nema, ne samo zbog opisa koji nam otuda pristižu, već zbog jednostavne logike sagledavanja. Ovde zapadamo u iluzije muka, što treba da bude u funkciji našeg duhovnog rasta. U tom smislu treba verovati nekim tumačenjima: i u višim dimenzijama (ili denzitetima, terminološka razlika je ovde nebitna) postoji duhovni rast, ali - INTENZITET koji možemo ovde ostvariti nemoguć je na bilo kojem drugom mestu, A SVE TO ZAHVALJUJUĆI JAKOJ ILUZIJ; jer, da imamo puniju svest o tome kako ove muke koje nas snalaze - i nisu muke, one bi nestale, a sa njima i POTENCIJALI tih muka, potencijali vezani za naše čišćenje i rast.

Dakle: da, svakako su i muke koje nas snalaze na tzv. Putu posvećenja - iluzija, ali je pitanje ovde - KOJA OD OVIH ILUZIJA JE U FUNKCIJI NAŠEG POTPUNIJE, INTENZIVNIJE, REALNIJE DUHOVNOG RASTA, MUKE ILI STANJE "SVE MI JE LJEPO"?

DA BISMO PRONAŠLI ODGOVOR, KOJI MOŽE DA BUDE VRLO JASAN I UBEDLJIV, MORAMO POĆI OD KONTEKSTA U KOJEM SMO, A PO SVAKAKO NESPORNOM KOSMIČKOM PRINCIPU SVEOPŠTE POVEZANOSTI SVEGA ŠTO POSTOJI: TAJ KONTEKST ČINE - MASOVNA SVEST, KOLEKTIVNA SVEST, KOLEKTIVNO NESVESNO, ITD. Nije ni bitno koji ćemo termin ovde koristiti. MI SMO NESPORNO DEO TOG KONTEKSTA, MI NISMO IZOLOVANE ČELIJE KOJE MOGU SAMOSTALNO DA POSTOJE. Tj. mogu neki od nas da vode izolovan život, ali - ne na Marsu, ili u bezvazdušnom prostoru između Marsa i Zemlje, već ipak ovde - na Zemlji. NA ZEMLJI, NA KOJOJ ŽIVI ČOVEČANSTVO, KOJE JE OBGRLILO ZEMLJU SA SVIH STRANA, KOJE DELUJE NA ZEMLJU NA ODREĐENI NAČIN. DA, MOŽEMO MI, NEKI OD NAS, POBEĆI U DIVLJINU (iskreno, i ja bih voleo da mi pođe za rukom ta varijanta!), ALI JE SVEJEDNO TA DIVLJINA IPAK NA ZEMLJI, IZNAD TE DIVLJINE PRELEĆU AVIONI ČOVEČANSTVA KOJE JE NA ZEMLJI, IZ TIH AVIONA MOŽE NEKO ZAPRAŠIVATI TU ISTU DIVLJINU, ILI GREŠKOM MOŽE BACITI BOMBU, U POJASU OKO TE ISTE ZEMLJE KRUŽE TONE OTPADA OD RAZNIH SATELITA...

A dodatno uz ovo imamo još nešto što je vrlo logično (logika+duhovno čulo!): DUHOVNI RAST PODRAZUMEVA I ŠIRENJE SVESTI, ŠIRENJE SVESTI PODRAZUMEVA POVEZIVANJE SA SVE ŠIRIM KONTEKSTIMA POSTOJANJA, A TO U KONAČNICI U ODNOSU NA ZEMLJU

ZNAČI - SA ČOVEČANSTVOM. Valjda je jasno: osoba okrenuta prema sebi (OPS) vidi u sebi samoj sav svet, osoba okrenuta prema drugima (OPD), proširujući svoju svest - SVE SE VIŠE U DUHU I SVESTI POVEZUJE SA DRUŠTVOM U KOJEM JE, KONAČNO - SA ČOVEČANSTVOM.

A U TOM ISTOM, POSTOJEĆEM, ČOVEČANSTVU: JAD I BEDA, MATERIJALNI, PSIHOLOŠKI, MORALNI, DUHOVNI... Da, i ja verujem u promene, u to da dolazi kraj svemu ovome, ovakvom čovečanstvu, ali - to je neko drugo pitanje. Jad i beda postojećeg čovečanstva su činjenice. MOŽE LI, ONAJ KO DUHOVNO NAPREDUJE U OVIM VREMENIMA, U OKVIRU OVAKVOG ČOVEČANSTVA, I NA OVAKVOJ ZEMLJI, KOJA JE NATOPLJENA NEGATIVNOM ENERGIJOM TAKVOG ČOVEČANSTVA, ČIJE SU DOMINANTE - JAD I BEDA, DA DUHOVNO NAPREDUJUĆI UĐE U STANJE SVESTI "ALA JE LEP OVAJ SVET!"?! AKO NJEGOVO ŠIRENJE SVESTI PODRAZUMEVA DA SE ON EMPATIČKI POVEZUJE SVE ŠIRE I SVE INTENZIVNIJE SA KONTEKSTIMA U KOJIMA JE (sa društvom u kojem je, sa čovečanstvom)? NIJE LOGIČNO, NIJE NI MOGUĆE, UKOLIKO JE ON UISTINU DUHOVNO NAPREDOVAO, UKOLIKO NIJE IMAO ILUZIJU NAPREDOVANJA.

Ako takav živi u običnoj porodičnoj i društvenoj situaciji, on ne može, a da ne vidi hiljade negativnih i teških dešavanja na svakom koraku, ako ih vidi, on ne može da ih eliminiše kao da ih ne vidi, kao da ne postoje. Da, ne znači da će njega bukvalno potresati sve to što vidi, ako je izdigao svoju svest - on će neutralno sve to registrovati, ALI - UTICAJ NEGATIVNIH ENERGIJA JE NEMINOVAN, JER JE ON URONJEN U NJIH, TO MORE TAKVIH NEGATIVNIH ENERGIJA JE NEMERLJIVO JAČE OD NJEGA, MA KOLIKO DA JE DUHOVNO NAPREDOVAO. Štaviše, što je više duhovno napredovao - TO ĆE SVE BOLNIJE DOŽIVLJAVATI SVE TE UDARCE MASOVNE SVESTI.

Ako se takav duhovnjak izolovao, živi van društva, jeste on pošteđen jakih uticaja masovne svesti, svakako će se mnogo lakše i komfornije osećati, u odnosu na duhovnjaka koji je u tzv. običnoj društvenoj, profesionalnoj, itd. situaciji, on će možda u priličnoj meri moći zaista da peva i da se lepo oseća, ali, opet i ovde - NEMINOVNI SU UTICAJI KOLEKTIVITETA KOJI ČINI ČOVEČANSTVO, KAO I ZEMLJE KOJA JE NATOPLJENA ENERGIJOM TAKVOG KOLEKTIVITETA. Neće on toliko direktno i direktno bolno da oseća negativnu energiju čovečanstva, kojom je Zemlja obavijena, natopljena, ali, na nekom dubljem nivou, ako je zaista dosta duhovno napredovao - mora da počne makar kao dubinsku nelagodnost i to da oseća. Ili, i sama dešavanja u tzv. čistoj prirodi, nezavisno od ljudi, opet nisu imuna na negativnosti: IZOLOVANI DUHOVNJAK MORA DA VIDI U TAKVOJ PRIRODI ŽIVOTINJE KOJE SE MUČE, BILO DA IH DRUGE JURE I KORISTE KAO HRANU, BILO DA SU OBOLELE OD NEKE BOLESTI. A za sve to što vidi - UKOLIKO SE ZAISTA POVEZAO U DUHU ILI SVESTI SA SVIME ŠTO POSTOJI, on ne može da ne primi i nešto od teških vibracija koje emituju, i životinja koja juri drugu, da je ubije, i životinje koja u strahu beži. I kako takav duhovnjak, A DA NIJE U ILUZIJU VELIKOG DUHOVNOG POSTIGNUĆA, da peva pesmu o lepoti zore, o lepoti cveća na livadi... a da ne vidi i ne oseti, na primer, ptice koje silaze i kljucaju bube u travi, uništavajući ih dakle, koje kljucaju samu travu - koja time ne uspeva da ostvari svoj program postojanja, pa druge životinje koje hvataju te ptice...?

Tako bi, valjda, izgledalo jedno sveobuhvatnije sagledavanje...

No, da ne ispadne ovo kao nekakav pesimizam...! Niko, ko je okrenut duhovnosti, ma kroz kakve muke da prolazi, ne može da bude pesimista, jer svakim širim sagledavanjem on mora da dospe do šire slike u kojoj i muke dobijaju svoju funkcionalnost, svejedno što ona trenutno, u ovoj ravni, nije ni shvatljiva ili vidljiva. Dakle, ni ovo tumačenje, ma koliko da nekome može delovati suprotno, nije duhovni pesimizam, **ALI JESTE ZALAGANJE ZA RASKRINKAVANJE SVIH ILUZIJA, A ONE SU NAJSUPTILNIJE, NAJTEŽE UOČLJIVE UPRAVO - U DUHOVNOSTI.**

A šta i kako dalje, sa ovakvom spoznajom - to je neka druga tema!

Nadomak holografskog mišljenja i logike

Možda mala digresija od razvoja glavne teme, ali svakako povezana sa njome, jer se tiče samog "oruđa", tj. instrumenata pomoću kojih se tema obrađuje, odnosno kojima se koristimo u svom promišljanju, ne samo duhovnih tema: pitanje jezika, mišljenja i logike. Podrazumeva se da ovde ne bih uplitaio definicije iz zvaničnih nauka, jer sa svakim pokušajem, makar samo pokušajem zalaženja u neka dublja i sveobuhvatnija duhovna promišljanja bilo kojeg fenomena - udaljavamo se od najčešće bezličnih i šturih definicija postojećih nauka (uostalom, bliska mi je Štajnerova ideja, čak vizija, koja će se svakako ostvariti možda i u skorijoj budućnosti - o spoju nauke ili nauka i duhovnosti).

Pošto sam već spomenuo postojeće nauke (u ovom slučaju bi to bile: gnoseologija, logika, te lingvistika ili neka od filoloških disciplina), da se osvrnemo na nešto što bismo mogli da označimo kao njihov stav, a kojim se ignorišu dublji problemi spoznaje, mišljenja i jezika: **SAMOUVERENOST I ILUZIJA POUZDANOSTI**, koji su, u stvari, u osnovi stava ili pojma svih postojećih nauka, svake naučne discipline na Zemlji. Jezik, mišljenje i logika, kakve imamo, koje koristimo u okviru nauka i bavljenja naukom - sasvim su dovoljni, dovoljno moćni, da istraže i iskažu sve sadržaje na koje se u svom bavljenju naukom namerimo. Možda se svest o nemoći i nedostacima, te ograničenjima postojećih - jezika, logike i mišljenja javlja, budi samo u okviru nekih teorija u filozofiji i kod pojedinih književnika. Ako smo samouvereni u korišćenju ovih svojih instrumenata spoznaje, logike, mišljenja i jezika, onda ne shvatamo njihova ograničenja, onda nećemo ni tragati za razjašnjenjima tih ograničenja, te za načinima da ih prevaziđemo, ako je to uopšte moguće.

Ponegde u duhovnim delima imamo odlične naznake problema o kojima se radi, odnosno, naznake uzroka ograničenja. Fizički svet je svet gustih formi, u njemu mi svemu, spontano, nastojimo da damo čvrstu i jasnu, trajnu formu. I, **DOK SMO NA TERENU ČISTO FIZIČKIH FENOMENA SVETA U KOJEM SMO, NEMA VEĆIH PROBLEMA.** Ako, na primer, tumačimo fizički nivo ljudskog tela, kristalno jasno ćemo imati oznake za svaki segment i delić tela, kristalno jasno ćemo opisati i popisati sve procese... **ČIM POČNEMO DA SE UDALJAVAMO**

OD ČISTO FIZIČKOG NIVOVA - ODMAH POČINJU, UKOLIKO NAM JE SVEST OTVORENA ZA TU VRSTU SAGLEDAVANJA, DA NAM ISKRSAVAJU PROBLEMI: VEZANI ZA JEZIK, ZA LOGIKU I MIŠLJENJE. Kako pokušavamo da se uspinjemo linijom apstraktnijih duhovnih sagledavanja - već smo se obreli na klizavom terenu. A te apstraktne forme ili fenomeni su - iz nefizičkog nivoa postojanja, možemo reći: kroz njih mi kao da pokušavamo ili čak ponegde i uspevamo, da spoznajno zalazimo u više dimenzije, a tu nam se naši ovdašnji mišljenja, logika i jezik pokazuju toliko NEDOSTATNIMA. Jesu oni jedini instrumenti koje za sada imamo na raspolaganju, mi se i pri takvim sagledavanjima dovijamo da ih koristimo najbolje što možemo, ali - što pokušavamo da do viših ili dubljih spoznaja ili sagledavanja dopremo, to nam se njihova nedostatnost otkriva u većoj meri.

U nekima od savremenih objava se direktnije daju naznake o nekima od ovih ograničenja: oni koji nam (da li zaista ili nas foliraju, da ostavimo kao pitanje po strani) prenose, pokušavaju da nam prenesu informacije iz viših svetova, ukazuju na VELIKE POTEŠKOĆE, vezane za "prekodiranje" informacija iz viših svetova, koje su istovremeno "vazdušastije" i sveobuhvatnije, i - kada treba da dobiju formu postojećeg ljudskog jezika i mišljenja, oni doživljavaju "uvrtanja" i deformisanja, preko kojih se i smisao "osipa", deformiše, te, dakle, i tačnost i kvalitet samih informacija. I nije nam takva napomena, u nekom slikovitom predstavljanju, sasvim strana: pokušajmo da deliću oblaka damo još čvršći oblik, tako da ga možemo držati u ruci i bacati ga. Otprilike tako deluju pokušaji da se "vazdušatijim" informacijama iz viših svetova ili sfera postojanja DA ČVRŠĆI I GUŠĆI OBLIK NAŠEG SADAŠNJEG MIŠLJENJA, A POSEBNO - JEZIKA.

A postoje tu još neki dublji problemi, vezani za ILUZIJE SAVREMENIH NAUKA. (Eh, te iluzije, nikako da ih se otresemo, ni u jednoj oblasti...!) JEDNA OD KLJUČNIH ILUZIJA JE VEZANA ZA STAV DA SE ZNANJA IZ JEDNE OBLASTI, DAKLE, VEZANA ZA JEDNO PITANJE, FENOMEN, ITD. - MOGU FINO SPAKOVATI U SISTEM. Ako neko to ne učini - smatra se da nije dovoljno dobro sredio ili promislio oblast kojom se bavi ili o kojoj piše. SVAKA NAUKA SE POKUŠAVA DEFINISATI U VIDU SISTEMA.

A ŠTA SE TO POKUŠAVA SISTEMOM ULOVITI, ČEMU SE TO NASTOJI DATI ČVRST I NEPROMENLJIV OBLIK? NEUHVATLJIVOSTI I BESKONAČNOSTI SPOZNAJE. Ako neko u istraživanju bilo čega dođe do jednog nivoa, a onda zastane i ne produbljuje ga, odnosno, ako se vrti u krugu već formiranih spoznaja: on zaista može da uspešno ostane u okviru jednog svog sistema. MEĐUTIM, AKO JE NAMEREN DA KRŠI SVE ILUZIJE NA KOJE NAILAZI, DA U SPOZNAVANJU ONOGA ČIME SE BAVI ZALAZI SVE DUBLJE I DUBLJE, ODNOSNO, SVE VIŠE I SVEOBUHVAATNIJE - ON SE VREMENOM MORA SUOČITI SA PROBLEMOM: NEMOGUĆE JE TAKVE SPOZNAJE UPAKOVATI U BILO KOJI, BILO KAKAV SISTEM. Spoznavanje se kao po nekoj spirali ili ciklusima stalno kreće naviše, ono što je juče bila spoznaja, danas se dovodi u pitanje, zato, da bi se u nekom novom kontekstu ili sagledano iz drugog ugla - spoznalo na novi način. Ako sve to pokušavate da spakujete u sistem - samo što formirate sistem, sumnja počne da nagriza neke delove sistema, zato - da bi se na temeljima nagražanja formirala nova spoznaja, I TU - NI POMISLI OD FORMIRANJA SISTEMA.

Ovo pitanje se može sagledavati iz raznih uglova. Na primer: iz ugla sveopšte povezanosti svih ideja, u okviru jedne beskrajne mreže Znanja. Ta povezanost se ostvaruje preko nečega

što bismo mogli da nazovemo valencama, kao u hemiji. Svaki pojam ima svoj konotativni spektar, ili - niz valenci ili, možda čak možemo reći - i asocijacija, sa kojima se potencijalno može smisaono uzglobljavati u spoznavanju, a u tkanju beskrajnog Znanja. Da uzmemo primer iz teme ove kolumne: bavljenje duhovnošću u običnoj životnoj poziciji ima svoje valence u spektru značenja, preko kojih se "umrežuje" u beskrajno Znanje: duhovnost, obična životna pozicija, masovna svest, porodica, profesija, društvo ili država u kojoj pojedinac živi, duhovni instrumenti kojima se koristi, pojam Iluzije i iluzija, duhovni rast, buđenje, Zatvor, itd.

Pošto sam u ovaj tekst i zašao zato da bih objasnio nešto što je nekakav stil mojih tekstova, a može biti uočeno kao nedostatak (čime ne pokušavam da se pravdam, već da ukažem na neke dublje probleme), da ukažem konkretno na problem koji se javlja, i na koji moramo da računamo, kada se u okviru spoznavanja ne vrtimo u krug istog nivoa spoznaje, već pokušavamo, makar samo pokušavamo, da idemo po spirali promišljanja sve više: pri tumačenju mi imamo jedan spektar pojmova koji su preko asocijacija ili "valenci" povezani sa pitanjem ili fenomenom kojim se bavimo, ovde je to pitanje bavljenja duhovnošću u običnoj životnoj poziciji. Feneomen promišljamo iz raznih uglova, sa raznim težištima. Do čega neminovno dolazi? DO PONAVLJANJA NEKIH TEZA. Ponovljena teza, naravno, nije kao puko ponavljanje jednog te istog, već je u sklopu drugačije argumentacije, drugačijeg ugla sagledavanja, ali - ponavljanje je neminovno. Jer mi imamo već navedeni spektar valenci ili aspekata, i dok objašnjavamo deo mreže Znanja na koji smo se namerili, a to je ovde bavljenje duhovnošću u običnoj životnoj poziciji, mi smo u istom kontekstualnom okruženju, istih aspekata ili valenci. Onda kada iscrpimo sve uglove sagledavanja, okončavamo sa temom.

Neka se u mom slučaju ponavljanje nekih teza u različitim kontekstima ili podtemama i uzme kao mana, ali svakako jeste pitanje kojim se svako može pozabaviti, na svom ličnom iskustvu: što imamo intenzivnije uvide i spoznaje - to nam je teže, do potpune onemogućenosti, da od njih formiramo sistem u kojem će sve ideje biti fino zapakovane, DAKLE, SVE JE IZVESNIJI RIZIK OD NEČEGA ŠTO MOŽE DA DELUJE KAO MALA KONFUZIJA. Ako smo dovoljno vešti - mi osnovne niti svakako uvek možemo imati u svojim rukama, tj. u svom umu, ali - od sistemske sređenosti i lepe zapakovanosti ideja: ni trga ni glasa, ma koliko da se u tom smeru trudimo.

Eto, i tu se otvara polje nekih iluzija... Ne sećam se da sam u nekom duhovnom delu (a i ja spadam u brojne u ovim vremenima koji su prošli kroz priličan broj duhovnih dela) naišao NA POTPUNIJE BAVLJENJE PITANJIMA LOGIKE, MIŠLJENJA I JEZIKA, A U OKVIRU DUHOVNOG RASTA. Imam duhovni rast, duhovno napredovanje, uđem u neko uzvišeno i prijatno stanje svesti i - rešio sam sve probleme! Duhovni rast podrazumeva RAST U ŠIRINI SVESTI, TAJ RAST ZNAČI I MOĆ SVE DUBLJEG I SVEOBUHVAATNIJEG SAGLEDAVANJA, SHVATANJA SVEGA ŠTO POSTOJI, ILI BAR SVEGA ŠTO NAS OKRUŽUJE. DUBLJE ILI VIŠE SPOZNAVANJE JE NEMINOVNO POVEZANO SA JEZIKOM, LOGIKOM I MIŠLJENJEM, KAO INSTRUMENTIMA. KAKO TO JA VOLŠEBNO MOGU DA KROZ DUHOVNI RAST DOPREM DO VIŠIH NIVOVA SPOZNAJA, A DA SE I DALJE KORISTIM STARIM INSTRUMENTIMA, O ČIJIM OGRANIČENJIMA JE VEĆ BILO REČI, TJ. DA NISAM USAVRŠAVAO SAME TE INSTRUMENTE, DA SE NJIMA NISAM BAVIO?!

Ovde su samo naznačena pitanja koja nas vode nečemu što bi bilo kao holografsko mišljenje (pošao sam od neminovnosti ponavljanja nekih teza pri sagledavanju jednog pitanja iz različitih

uglova): u kojem je bitno uočavanje mnoštva valenci, pitanja, aspekata... sa kojima je povezan fenomen kojim se bavimo; kao i uočavanje spiralnosti ili cikličnosti u kretanju samog mišljenja ili naših spoznaja, nasuprot sistemskom pakovanju ideja, koje svakako već postaje prošlost...

Ne verujem da mi možemo da dođemo do jasnije koncepcije novog tipa mišljenja, nove logike i novih izražajnih moći jezika, sve dok su "na snazi" postojeće stare energije, odnosno, energije postojeće masovne svesti. One su suviše jak ograničavajući faktor za bilo čiji individualni pokušaj. Ali, individualno se svakako može pripremati teren, u ovom slučaju u domenu nove logike, mišljenja i jezika, za vreme dominacije energija evolucije, a verujem da nismo suviše daleko od tog časa...

"Nadimak holografskog mišljenja i logike" - na primeru romana "toka svesti"

Već sam spominjao u nekom od prethodnih objašnjenja: umetnici su se svakako izdizali iznad nivoa svesti mase, tzv. masovne svesti, stanjem nadahnuća svakako su dopirali i do ideja ili vizija viših vibracija, ostvarivali makar neku vrstu kontakata sa višim svetovima. (Uzgred, često ovde spominjem masovnu svest, koja je da danas na Zemlji svakako OGRANIČAVAJUĆI FAKTOR, kada je evolucija svesti u pitanju. Masovna svest, podrazumeva se, ne mora sama po sebi da bude negativan, ograničavajući faktor. Zamislimo da je u ovom trenutku kritična masa čovečanstva okrenuta ka duhovnosti ili, jednostavnije, pitanjima evolucije i evolutivnim težnjama. U tom slučaju masovna svest bi bila PODSTICAJNI FAKTOR za sve pojedince koji su van tih vrednosti ili životnih težnji.)

Taj umetnički prodor na teren nekih viših spoznaja, ili bar na teren slutnje i skoro nejasnog doticaja sa višim spoznajama, imamo i u romanu "toka svesti", a koji je na tragu holografskog mišljenja, kojim smo se malo bavili u prethodnom tekstu. Tako da nam sama ideja romana toka svesti približava ideju o holografskom mišljenju i logici.

Onima koji malo bolje poznaju književnost poznato je da su najznačajniji predstavnici romana toka svesti: Dž. Džojls, V. Fokner, V. Vulf, T. Vulf... Neku vrstu teorijske osnove za roman toka svesti dao je psiholog Henri Džejms.

Da bi se shvatila osobenost romana toka svesti moramo se malo podsetiti glavnih tipova pripovedanja, A U OKVIRU KOJIH SE MOGU ANALOGNO POSTAVITI I NAŠI TIPOVI SAGLEDAVANJA STVARNOSTI.

Imamo objektivno pripovedanje i objektivnog pripovedača, u trećem licu: pripovedač je "kao Bog" iznad sveta književnog dela koje je stvorio. On ima uvid u sva dešavanja, on vuče konce radnje, kreira likove, ima uvid u psihologiju svakog lika, itd. Takav pripovedač nam deluje kao pouzdan: jer prividno objektivno sagledava sve što se dešava. Ova objektivnost je svakako iluzija: jer pripovedač je jedan SUBJEKT koji je kreirao sav taj svet književnog dela.

Druga klasična varijanta je - subjektivno pripovedanje i subjektivni pripovedač, sa pripovedanjem u prvom licu: mi svet književnog dela vidimo kroz prizmu onoga što nam o tome priča pripovedač, koji je jedan od likova, bilo da je aktivni učesnik u delu, bilo da je samo posmatrač. Subjektivnost se ovde podrazumeva: on bira događaje koje će pripovedati, od njegove subjektivnosti zavisi kako će nam pripovedati (on može subjektivno da nekoga osuđuje, iako taj možda objektivno nije kriv, uostalom, kao i u svakoj priči koju od drugih čujemo).

Roman toka svesti donosi jednu u književnoistorijskim relacijama zaista osobenu pripovedačku perspektivu: radnja nam se prenosi IZ UGLA SVESTI najčešće više likova (može i samo jednog lika). Dakle, nemamo prepuštanje volji subjektivnog pripovedača, da nam "servira" svoju priču, pri čemu može nešto da prećuti, nešto da iskrivi iz svojih razloga ili interesa. Ovde ulazimo u SVESTI LIKOVA, i iz te "kabine" pratimo i događaje koje oni posmatraju ili u kojima učestvuju. Više ne verujemo rečima, tj. pripovedanju jednog lika, već direktno pratimo šta se na ekranu njegove (njihove) svesti dešava.

Da, u nekom dubljem smislu - i ovo je iluzija, jer opet JEDAN pisac stvara sve to, stvar je njegove svesti kako će biti kreiran sav taj svet. Uživanje u svest likova je umišljeno, ali - SAV SVET KNJIŽEVNOG DELA JE SVET FIKCIJE. Ali, to je karakteristika samih književnih dela...

No, van ove činjenice, šta nam donosi roman toka svesti, u slučaju kada se radnja prati kroz svest više likova (npr. fenomen koji je najuočljiviji u Foknerovim romanima: "Dok ležah na samrti", "Buka i bes"...)? Pisac često iste događaje sagledava iz ugla svesti više likova, sa njihovom percepcijom, razmišljanjima, itd.

Dakle: IMAMO ISTI DOGAĐAJ PRIKAZAN IZ UGLA SVESTI VIŠE LIKOVA. Tu neminovno ima preklapanja nekih detalja, kao što sam već spomenuo u prethodnom tekstu, tj. ponavljanja, ali - oni su u jednom drugačijem kontekstu, sa drugačijom funkcijom. KADA JEDAN DOGAĐAJ SAGLEDAMO NA OVAJ NAČIN IZ UGLA VIŠE SVESTI - DOBIJAMO NEŠTO KAO TRODIMENZIONALNU SLIKU ONOGA ŠTO JE U PRESEKU SVIH NJIHOVIH VIĐENJA.

Da ne ponavljam glavne teze iz prethodnog teksta, veza ili analogija se mogu lako uspostaviti.

Faust i spoznavanje iluzije

Prethodnim tekstom smo zakoračili na književno polje, pa da, dok smo još na njemu, povežemo još jednu literarnu ilustraciju sa duhovnim fenomenima kojima se u ovoj temi bavimo.

U predigri na Nebu (simptomatično - Mefistofel, kao predstavnik ili oličenje Sila Tame TAMO razgovara sa Bogom) Mefistofel se kladi sa Bogom da može privući na svoju stranu Fausta, u kojeg se Bog uzda kao u svog izabranog predstavnika. Sa stanovišta naše logike ovde imamo jednu malu šuplinu u motivaciji, koja je u koncepciji celog dela nebitna, ali, spomenimo je: da li

bi se Bog uzdao baš u čoveka koji je u svojim sumnjanjima u vrednosti postojećeg sveta dospao do krajnosti.

Dakle, Faust je neko ko je izučio sva (u njegovo vreme) postojeća znanja, prenošenje znanja studentima (oličenima u znatiželjnom i ljubopitljivom Wagneru) shvata kao njihovo zavodjenje tamo-ovamo, ne zato što hotimice to želi, već što oni očekuju da im se prenesu znanja, željni su znanja, A ON JE DOŠAO DO TAČKE U KOJOJ MU SVA POSTOJEĆA ZNANJA DELUJU KAO BEZVREDNA, JER SE NJIMA NE DOKUČUJU SUŠTINE POSTOJANJA. To je pitanje MOTIVATORA za delovanje, koje je tema sledećeg teksta: kako da se zdušno angažuje u nečemu, AKO MU TO ŠTO RADI, ŠTO TREBA ILI MORA DA RADI - NEMA NIKAKVU VREDNOST, JER JE SHVATIO NJEGOVU ILUZORNOST?!

Faust je, dakle, neko ko je SPOZNAO ILUZIJU, u njegovom slučaju - iluziju postojećih znanja. On se odaje i magiji, ali - ni tu ne dolazi do dosezanja dubinskih "stvari" koje bi ga zadovoljile.

KA ČEMU SE, ONDA, ON USMERAVA?

Nailazi Mefistofel, lik "đavola" koji je blizak predstavi uloge Sila Tame u nekim višim poimanjima funkcije i odnosa Sila Tame i Sila Svetlosti: on pristaje da služi Faustu dok je u "ovom" životu, s tim da mu Faust, po ugovoru koji on potpisuje krvlju, postaje sluga na "onom" svetu.

Ono što Faust želi je: DA OSETI ZADOVOLJSTVA I PERSPEKTIVU ŽIVOTA KAKVE IMAJU "OBIČNI" LJUDI, KOJIMA SU STRANE TEŽNJE KA STICANJU ZNANJA. On, koji je ceo život bio posvetio znanju i spoznavanju - prozro je sve iluzije postojećih znanja, za to vreme nije bio u prilici DA UŽIVA U ŽIVOTU NA NAČIN I SA INTENZITETOM KOJI SU SPONTANI DEO ŽIVLJENJA OBIČNIH LJUDI.

Mefistofel ga vodi u nešto što bismo nazvali kafanom, da pokuša da oseti zadovoljstvo u opijanju, njega to ne zanima, vodi ga i u druga šarenila ovog života, isto bez odjeka kod Fausta, zaljubljuvanje i odnos sa Margaretom budi u njemu osećaj za život kojem je težio, od dogovora sa Mefistofelom, tada može da izgovori formulu koja je znak da je Mefistofel ispunio svoj deo zadatka, a koja se odnosi na želju da život postraje još dugo, jer mu dobija vrednost.

Dakle, imamo na jednoj strani Faustovu potpunu spoznaju Iluzije, u delu koji se odnosi na POSTOJEĆA ZEMALJSKA ZNANJA. Kada je spoznao taj segment Iluzije, ona mu više ne dolazi kao vrednost i kao pokretač u životu. Znanje mu postaje nešto bezvredno, nešto čime se pred studentima poigrava.

Na drugoj strani - on nije bio u prilici da SPOZNA DRUGI SEGMENT ILUZIJE, vezan za perspektivu stanja svesti i zadovoljstava tzv. običnih ljudi, koji nemaju nekakvog posebnog doticaja sa takozvanim znanjima. On ima ILUZIJU da mu ta zadovoljstva i to stanje svesti MOGU DONETI ISPUNJENJE.

Mi u naše vreme možemo da vidimo, a mislim na nešto dublje od pukog shvatanja - mislim na to da jasno osećamo u svojoj svesti, da je Iluzija na Zemlji KOMPLETNA. U prethodnim

tekstovima je naglašavano da se ona odnosi, za nas i neočekivano - I NA OBLAST DUHOVNOSTI, dakle, ne samo na sva postojeća znanja, ne samo na perspektivu potpune fokusiranosti na vrednosti materijalnog sveta (što je, otprilike, domen interesovanja koje je Faust pokazao nakon dogovora sa Mefistofelom).

U kojem smislu nam je priča o Faustu još poučna?

DOMEN ILUZIJE, KROZ KOJI U SVOJIM INKARNACIJSKIM ISKUSTVIMA JOŠ NISMO PROŠLI - DOMEN JE KOJI NAS PRIVLAČI, DA U NJEGA ZAĐEMO I ISPROBAMO GA, KAKO BISMO, TEK IZ UNUTRAŠNJE PERSPEKTIVE, DAKLE, U TOM DOMENU IZNUTRA, MOGLI DA, ONDA KADA SE ZASITIMO - SPOZNAMEO TAJ DOMEN ILUZIJE. Ovde, za Fausta, to je bio tzv. običan život i obična zadovoljstva ljudi koji nisu posvećeni sticanju znanja, koji, dakle, žive vođeni intuicijom bez posredovanja znanja.

U jednom periodu sam bio aktivan na forumu "Tajna", učestvovao u mnogo rasprava u kojima sam pokušavao da ukažem na to kako savremeno korišćenje teorija i principa za tzv. upravljanje sudbinom - zavodi na stranputicu ako ih primarno upregnemo u kola dobijanja ili privlačenja materijalnih vrednosti, zadovoljstava, momenata vezanih za našu situiranost u spoljašnjem svetu, itd. Onda sam u jednom trenutku shvatio (te tada i napustio forum), otprilike ono što sam na Faustovom primeru već objasnio: ljudi koji kroz inkarnacijsku istoriju svoje duše nisu prošli kroz određeni domen iluzije, u ovom slučaju on je vezan za dominantne materijalne vrednosti našeg postojećeg sveta, ne mogu da shvate njegovu iluzornost, jednostavno, duša kao da im traži da se "istutnje" u tom domenu iluzije, da bi je spoznali, tj. da bi spoznali taj domen iluzije. Ako nekoga taj domen iluzije ne privlači - znači da u inkarnacijskoj istoriji svoje duše svakako već ima iskustva u vezi sa tim, te mu se u to i ne zalazi, kao što se učeniku nekog višeg razreda ne zalazi u lekcije nekog nižeg razreda, jer su mu nezanimljive - znanja iz njih ne samo da su mu poznata, već su mu i suviše jednostavna, da bi mu bila privlačna.

Svaki evolutivni napor je dobar

Da ne ispadne, na osnovu teksta " Duhovni rast: buđenje u Zatvoru ili sa fenomenom 'ala je lep ovaj svet!'", da imam na umu dobar i loš put u duhovnosti, pri čemu bi dobar put bio obavezno ispunjen mukama, problemima i poteškoćama. Što se, bez dorečenosti, može izvući kao nekakav posredan zaključak.

Ne samo u tom tekstu, već u celoj temi - bavim se nečim što bi se moglo nazvati ekstremnim teškim dešavanjima na duhovnom putu. Nisam ih ja, svakako, izmislio, niti ih umislio, ima o njima svedočanstava na sve strane u duhovnoj literaturi i u duhovnoj praksi. Ja samo želim da ukažem na njih, jer se neki na svom duhovnom putu mogu sa njima suočavati, ili su se već suočavali.

Posebno, kao što je već rečeno, u vremenskoj zoni poslednje dve decenije, u kojoj su pokrenuta i još uvek traju velika energetska naprezanja na Zemlji, a koja svakako znače i

mogućnost pokretanja upravo takvih, ekstremno teških procesa kod nekih koji su se zaputili duhovnim putem.

NARAVNO DA JE SVAKI VID INTERESOVANJA ZA DUHOVNOST I BAVLJENJA DUHOVNOŠĆU DOBRODOŠAO! I svaki od njih ima svoju svrhu i mora dati makar kakve rezultate. Svaki vid interesovanja za duhovnost i bavljenja duhovnošću - makar to bilo i samo puko povremeno čitanje duhovnih tekstova, bez preduzimanja bilo čega, na osnovu tih tekstova, u životu ili u duhovnoj-životnoj praksi, ipak ono je signal da je duša takvog čitaoca ili duhovno zainteresovanog **POŽELELA NEŠTO VIŠE** od utopljenosti u kolotečinu, i načina življenja, i hijerarhije vrednosti mase.

I ako neko najnormalnije funkcioniše i najnormalnije se oseća u okviru masovne svesti (najnormalnije - po njenim merilima), uz sva njegova interesovanja i bavljenje duhovnošću - to ne znači da je on u smislu bavljenja duhovnošću na lošem putu. Raspon dešavanja u procesu duhovnog rasta je vrlo širok: od pukog interesovanja, ispoljenog u vidu čitanja duhovnih tekstova, možda eventualno uz neko usputno bavljenje nekim od vidova duhovne prakse (npr. čitanje molitvi), pa do vrlo teških vidova koji znače silazak u pakao duše, ili - otvaranje Pandorine kutije negativnih energija podsvesti. U tom rasponu svaka etapa je dobra i potrebna, pitanje je samo koja od njih je primerena nekakvim duhovnim kapacitetima ili duhovnim predispozicijama pojedinca. Valjda je prihvatljiva teza po kojoj smo svi mi inkarnirani sa različitim duhovnim iskustvima i postignućima u prethodnim inkarnacijama. **I MI SADA, U OVOM ŽIVOTU, SAMO MOŽEMO NASTAVITI TAMO GDE SMO STALI, OD TAČKE DO KOJE SMO STIGLI, SVAKAKO NE MOŽEMO PRESKAKATI STEPENICE DUHOVNOG RASTA.**

Uzgedna napomena: ovo gradiranje po duhovnim predispozicijama ili kapacitetima **NIKAKO NE ZNAČI I NAŠE GRADIRANJE PO LJUDSKOJ VREDNOSTI. SVAKO OD NAS, PA I, USLOVNO REČENO - NAJNEGATIVNIJE OSOBE, JE PODJEDNAKO VREDNO BIĆE.** I svako od nas će, inkarnacijski posmatrano - pre ili kasnije, stati na put evolucije, otrgnuti se od stagnacije ili retrogradnosti, koji su svakako imali svoju kosmičku svrhu.

Dakle, svaki vid bavljenja duhovnošću je dobrodošao. Međutim, to, što ispravno želimo da ohrabujemo svakoga ko se na bilo koji način uključuje u zainteresovanost za duhovnost ili za bavljenje njome, ne znači da ne treba da govorimo o celom spektru pitanja, o širokom dijapazonu fenomena koji su vezani za duhovni rast, a neki od njih, kao što je naznačeno, dotiču se vrlo teških procesa, ako bismo ih sa stanovišta postojećih nauka locirali, rekli bismo - teških procesa prvenstveno na psihološkom planu. Ti najteži procesi, najteži scenariji na duhovnom putu su ovde tema, **DAKLE, NE U TOM SMISLU DA SE ONI SAGLEDAVAJU I NUDE KAO JEDINO ISPRAVAN PUT**, već se o njima govori kao o scenariju o kojem se manje govori u duhovnim delima, a koji ipak može neke od nas da snađe. Pa, ako nas snađe - da imamo neku vrstu orijentira, makar samo u opisima mogućih teških manifestacija.

Šta je ovde još zanimljivo, ili, da kažemo - korisno?

Makar samo teorijski većini koji se svojim interesovanjem i bavljenjem zapute ka duhovnosti jasno je da je suočavanje sa iluzijom ili iluzijama jedno od težišnih duhovnih pitanja. **TO, ŠTO SMO NA TERENU DUHOVNOSTI, PA POČINJEMO DA SHVATAMO ILUZIJU I DA SE**

SUOČAVAMO SA NJOME - NE ZNAČI DA JE SAM NAŠ TEREN, DUHOVNOST, IMUN NA ILUZIJE. NAPROTIV! Kao što se i u nekim duhovnim delima odlično konstatuje, a može to da lepo potvrdi svako ko dođe do te faze u svom razvoju - ILUZIJA JE NAOPASNIJA, TJ. NAJSUPTILNIJA, A TO ZNAČI - NAJTEŽE UOČLJIVA, UPRAVO NA TERENU DUHOVNOSTI. Lako ćemo prozreti iluziju na terenu materijalnih vrednosti, već mnogo teže na terenu duhovnosti.

SVE DOK SMO ZAROBLJENI ILUZIJAMA U NEKOJ OBLASTI - NEMA NAM SLOBODE U TOJ OBLASTI I NEMA NAM REALNOG NAPREDOVANJA U NJOJ. Valjda se to podrazumeva: MI U TOM SLUČAJU SAMO MOŽEMO IMATI ILUZIJU SLOBODE, MOĆI I NAPREDOVANJA.

Iz nekih sagledavanja i teza u ovoj temi (kolumni) svakako je to, pretpostavljam, dovoljno jasno. Na primer: povišavanje vibracija nečije svesti, u uslovima njegove obične životne pozicije, sa uronjenošću u masovnu svest niskih vibracija, SASVIM JE LOGIČNO, DA KAŽEMO - SASVIM LOGIČNO ČAK SA STANOVIŠTA FIZIČKIH PRINCIPA, DA RAĐA KOLIZIJU ILI KONFLIKT IZMEĐU NIVOVA VIBRACIJA MASE I DATOG POJEDINCA. KOLIZIJA ILI KONFLIKT KOJI SU BOLNI ZA TAKVOG POJEDINCA. ŠTO JE RAZLIKA VEĆA, TAKOĐE JE LOGIČNO, TO SU KONFLIKT I KOLIZIJA JAČI, DAKLE - BOLNO DOŽIVLJAVANJE SOPSTVENE POZICIJE INTENZIVNIJE. Ne kaže uzalud Ra, da ovo uzmemo kao pretpostavku-ilustraciju (jer ne možemo znati da li je baš tako u višim denzitetima): oni pripadnike svoje grupne duše ne šalju u zone ekstremno niskih vibracija, jer je to isto kao da ih šalju u zatvor. Odnosno, u jednom drugom duhovnom delu, a u vezi sa pitanjem da li će se u ovim vremenima pojaviti Isus: visoko razvijena bića se u ovakvim uslovima ekstremnih energetske napreznja na Zemlji ne mogu inkarnirati, jer bi energija mase ili planetarna energetska napreznja njih kao bića "spržila", odnosno ovakva jaka iluzija bi ih u određenom smislu deformisala. Odnosno: niko od tih bića se ne inkarnira u svojoj punoj snazi, jer je to nemoguće, inkarnira se jednim svojim delom. Ako bi čak postojala varijanta da se inkarniraju u punoj snazi - onda bi neko "pukao", ili masa u kojoj je takav neko, ili on kao individualizovano biće (uslovno rečeno individualizovano biće, jer se kaže da u višim denzitetima pojam individualnosti nije ravan onome što mi imamo ovde na Zemlji).

Sada, ako se neki pojedinac, uz tu uronjenost u masovnu svest, u onome što smo nazvali BAVLJENJEM DUHOVNOŠĆU U OBIČNOJ ŽIVOTNOJ POZICIJI, dospe do stanja svesti u kojem se sasvim prijatno oseća, a po nekim signalima zaključuje da je postigao neki viši duhovni nivo - on ostaje zarobljen u toj iluziji, I ONDA MU TA ILUZIJA DOLAZI KAO OGRANIČAVAJUĆI FAKTOR DALJEG RASTA. KAKO DALJE NAPREDOVATI, AKO IMAMO ILUZIJU VEĆ POSTIGNUTOG VISOKOG ILI ZA NAS NAJVIŠEG MOGUĆEG DUHOVNOG NIVOVA? Ili ako se držimo obrazaca neke grupe ili učenja, a u kojima je, što je skoro čest slučaj u današnje vreme, jedan od parametara probuđenosti i višeg duhovnog puta: fenomen koji sam označio kao "ala je lep ovaj svet".

BAVLJENJE DUHOVNOŠĆU I DUHOVNO NAPREDOVANJE U OBIČNOJ ŽIVOTNOJ POZICIJI JE MNOGO, MNOGO KOMPLEKSNIJE OD UPRAŽNJAVANJA DUHOVNIH TEHNIKA I OD FOKUSIRANJA NA POZITIVNOSTI (biti Ljubav, Svetlost, zračiti Ljubav, Svetlost...). Ako se mi držimo predstave, ODNOSNO ILUZIJE, o velikom duhovnom postignuću, uz fenomen "ala je lep ovaj svet!", mi se sa kompleksnošću bavljenja duhovnošću u običnoj

duhovnoj poziciji nikako nećemo i ne možemo uhvatiti u koštac.

Kompleksnost... Što je nečija svest šira i razvijenija - to je njegovo sagledavanje, pronicanje u sve što ga okružuje, sve dublje i sveobuhvatnije. Nemoguće je, na primer, da takav neko obavlja svoju profesionalnu delatnost, A DA SE NE SUOČAVA SA NEDOSTACIMA I DOSLOVNIM GLUPOSTIMA NA SVAKOM KORAKU U SISTEMU U OKVIRU KOJEG OBAVLJA SVOJU DELATNOST. STANJE "ALA JE LEP OVAJ SVET!", A PITANJE JE DA LI JE ONO U ISTINU I MOGUĆE, NIJE MU BUKVALNO NI OD KAKVE KORISTI U NJEGOVOM SUOČAVANJU SA NEDOSTACIMA I GLUPOSTIMA KOJE IMA NA SVAKOM KORAKU, A U OKVIRU KOJIH MORA DA DELUJE, U VEZI SA KOJIMA TREBA DA KOMUNICIRA SA SVOJIM SARADNICIMA, ITD. Vidiš oko sebe divan svet, divne ljude, a ono - podređeni ti natovare brdo poslova, jer te smatraju blesanom, koji se ni sa kim ne raspravlja i koji POZITIVNO prihvata sve što mu nametnu; iza leđa ti se podsmevaju, podsmejljivo obraćaju, možda i vređaju, itd. BAŠ ME ZANIMA KAKO NEKOME TO STANJE "ALA JE LEP OVAJ SVET!" MOŽE DA POMOGNE U OVAKVOJ SITUACIJI, KOJA IMA SVOJE "KOORDINATE" I SVOJU LOGIKU I KOJA NAM NAMEĆE POTREBU DA U SKLADU SA TIM "KOORDINATAMA" I LOGIKOM REAGUJEMO I SNALAZIMO SE.

Pošto već govorimo o ilustracijama, uzmimo još jednu... U običnoj poziciji bavljenja duhovnošću pojedinac mora, prirodno, da se suočava sa mnoštvom problema na svakom koraku (novčani problemi, zdravstveni problemi članova porodice, stambeni problemi, razni kvarovi raznih aparata i mašina koji su već neophodni deo normalnog funkcionisanja porodice u savremenim uslovima, itd.). Da li uz mnoštvo problema uopšte može da bude u stanju svesti "ala je lep ovaj svet" ili da svima i svemu šalje Ljubav-Svetlost-Mir, može li tim stavom i sa tim stanjem da rešava sve te probleme. Da, ako je uistinu duhovno izgrađen, bar u nekoj meri - on neće panično ili stresogeno da reaguje na probleme, već sasvim smireno, ali, opet: problem je problem, on, kao što je poznato iz psihologije, stvara jedan, manji ili veći naboj, unutrašnji konflikt, koji proizilaze iz naprezanja da se problem sagleda, da se nađe rešenje i da se preduzimaju koraci da se rešenja realizuju.

TO SU NEKI OD VIDOVA TIH KOMPLEKSNOSTI BAVLJENJA DUHOVNOŠĆU U OBIČNOJ ŽIVOTNOJ POZICIJI, NA KOJE JE UKAZANO.

Do sada je ukazivano samo na probleme, na izazove i iluzije u bavljenju duhovnošću u običnoj životnoj poziciji. TO NE ZNAČI DA TU PERSPEKTIVU SMATRAM ZATVORENOM I BEZNADEŽNOM! POZICIJA JESTE IZUZETNO TEŠKA I KOMPLEKSNA, TAČNO JE DA ONA ZAHTEVA IZUZETNU SNAGU DUHA, ALI - ONA NIJE I BEZNADEŽNA, JER U NJU NE BISMO NI BILI POSTAVLJENI, NEKIM VIŠIM PLANOM (ili: ne bismo sami sebe za nju planirali pre inkarnacije, ako uzmemo tezu o planu duše).

Promišljanje rešenja za muke, poteškoće i probleme bavljenja duhovnošću u običnoj životnoj poziciji - ostaju za drugi deo teme, nakon što se isrpi fenomenologija samih muka, poteškoća i problema. Jer, da bismo promišljali rešenja za probleme u nekoj oblasti - moramo prethodno samu tu oblast i probleme u njoj sveobuhvatno sagledati.

Problem sa motivatorom pri probuđenosti za Iluziju

Problem sa motivatorom - u smislu u kojem moja komšinica baba Rada kaže za nekoga ko nije preduzimljiv: "Nema taj u sebi terača!". Eto, i poneki od "običnih" ljudi, koji se ne bave psihologijom i duhovnošću, osećaju na svoj način tu distinkciju: unutrašnji-spoljašnji motivator. Otprilike se zna ili makar sluti o čemu se radi, i bez zalaženja u psihologiju (postoji i poseban smer - psihologija motivacije, valjda je P. Dil jedan od važnijih predstavnika), tek da ovde naglasimo za naše sagledavanje bitne momente.

U slučaju unutrašnjeg motivatora (tzv. intrinzična motivacija) imamo UNUTRAŠNJE podsticaje za angažovanje u svetu u kojem živimo. Radi se o tome da nešto intimno doživljavamo kao vrednost, kao vredan cilj, iznutra nas NEŠTO pokreće da mu težimo, da se angažujemo da ga postignemo, ostvarimo, onda kada ga postignemo ili ostvarimo - imamo osećaj ispunjenja, samoostvarenosti.

Spoljašnje podsticaje imaju svi, radi se o svemu što nas spolja natera na angažovanje, odgovaralo nam to ili ne, donosilo nam to osećaj ispunjenja ili ne, shvatali mi to kao vrednost ili ne. Naravno, ovi motivatori su najčešće u prepletu: neki generalni cilj nas iznutra motiviše na angažovanje, međutim, po fazama ili etapama - mi smo često PRINUĐENI na aktivnosti koje nam ne donose ispunjenje, koje bismo rado preskočili, da možemo.

Kritična masa ljudi, a oni tvore masovnu svest koju kao konstrukt ovde često koristimo, koji se još nisu probudili za Iluziju, NEMAJU PROBLEME SA UNUTRAŠNJIM MOTIVATOROM ZA ANGAŽOVANJE U POSTOJEĆEM SVETU. Novac, karijera, materijalne vrednosti, putovanja, razni tipovi uživanja (a u tu svrhu su čitave industrije uključene)... WOW! Retko ćete naći pojedince za koje bilo koja od ovih vrednosti nije golemi motivator, koji ih može navoditi da ogromnu energiju ulože u angažovanje u kojem će dobiti te vrednosti ili ostvariti ciljeve vezane za njih.

PROBLEM, VELIKI, MOŽDA KLJUČNI PROBLEM SA MOTIVATOROM POJAVLJUJE SE KOD ONIH KOJI SE PROBUDE ZA ILUZIJU!

Da samo preciziramo: i oni koji se probude za Iluziju, uzimamo i dalje oblast bavljenja duhovnošću u običnoj životnoj poziciji - još uvek žive u postojećem svetu, imaju svoju porodicu, o kojoj moraju brinuti, imaju svoj posao, koji im omogućava da izdržavaju porodicu, itd. Dakle, na mnogo šta, na obavljanje brojnih aktivnosti oni su PRISILJENI... Ako nemaju auto - težiće i oni da ga imaju, ako nemaju kuću ili rešeno stambeno pitanje - boriće se da ga reše... Ali će sve to doživljavati kao iznuđene aktivnosti, koje su neophodne za puko postojanje u ovoj ravni, odnosno, koje im donose neke optimalne životne uslove, ALI ONI TE AKTIVNOSTI NIKAKO NEĆE DOŽIVLJAVATI KAO NEŠTO ŠTO IM DONOSI ISPUNJENJE. Ako imaju auto koji im solidno služi, neće im ni padati na pamet da se bore da kupe bolji, luksuzniji. Ako imaju normalan stan - neće im padati na pamet da se bore za bolji, luksuzniji. Itd. JER ZA NJIH TA VRSTA BORBE NEMA SMISLA, NIJE IM VREDNOST, AKO NIJE - NEĆE IMATI NI UNUTRAŠNJEG MOTIVATORA, A NI ENERGIJE, ZA ANGAŽOVANJE U TOME, TE SE

NEĆE, OSIM AKO NISU PRISILJENI, NI ANGAŽOVATI.

Pogledajmo malo dublje kakve sve lomove ovaj važan problem sa motivatorom izaziva u svesti onoga ko se probudi za iluziju.

Buđenje za iluziju znači dubinski, intenzivan osećaj, što je znatno više od konstrukcije uma, o prolaznosti i propadljivosti svega što postoji oko nas. Naizgled je to u koliziji sa onim što vidimo oko sebe: svet koji je čvrst, trajan... Zidovi stana u kojem smo - i juče i prekjuče su bili tu i takvi kakvi su danas, auto koji vozimo - takođe, zgrada u kojoj radimo - takođe... Buđenje za iluziju je jedna dubinska percepcija: jesu i zidovi stana, i auto, i zgrada u kojoj radimo... TRENUTNO tu, čvrsti, postojani... Ali, već sutra mogu biti prah i pepeo. Možda u nekoj pojedinačnoj nesreći, možda u nekoj katastrofi širih razmera (zemljotres, itd.). Ograničena percepcija vidi postojanost, kao da su ti zidovi, auto, itd. - VEČNI. Proširenija percepcija vidi prolaznost i propadljivost svega toga, pa, ako ne bukvalno sutra, onda za nekoliko godina, nekoliko decenija... Da li će oni propasti sutra ili za pedeset, sto godina - suštinski ništa ne menja status tih stvari u našoj svesti, ukoliko je ona proširena za dublju percepciju.

Sa stvarima ćemo još i lako: propalo ćemo zameniti, ponovo izgraditi... A ŠTA JE SA NAMA, SA NAŠIM TELOM, SA NAŠIM POSTOJANJEM VEZANIM ZA OVO NAŠE TELO?! U POTRESU U SVESTI, SA KOJIM ZAPOČINJE BUĐENJE ZA ILUZIJU - TO PITANJE NAM DRAMATIČNO, BOLNO ISKRSAVA, ONO KAO DA NAM ZAMRAČI SVE OVOZEMALJSKE VREDNOSTI. Nije slučajno da proces, onaj pravi, buđenja za iluziju upravo započinje od nas samih, tj. od suočavanja sa sopstvenom smrću, ili sa smrću bližnjih. Ako smo imali jedan miran i lep život, bili zadovoljni onim što imamo, imali posao koji nas ispunjava, uživali u životnim zadovoljstvima, itd, itd. - suočavanje sa smrću može da nam potkopa sve te oslonce u životu. Naravno, on se dalje prenosi na sve stvari i ljude koji nas u ovom životu okružuju. Šta mi znači to, što sam postigao, na primer, neki veliki uspeh u životu, ako me na hiljadu nenadanih načina već sutra može zadesiti teška bolest i smrt, koji će jednim jednim potezom izbrisati sve to što je u mojoj svesti bilo OD NEPROCENJIVE VREDNOSTI?!

TO JE PRAVO, DUBINSKO BUĐENJE U SVETU ILUZIJE! No, da ne ispadnu ovo samo kao moje lične opservacije, da navedem i primere onih koji su u ovome svakako autoritativniji...

Na primer - Tolstojev slučaj. On negde opisuje kako je oko pedesete godine zapao u ovaj proces: onda, kada je imao sve što se može poželeti, izgrađenu karijeru, tj. stekao je slavu kao uspešan pisac, imao bogatstvo, dobru porodičnu situaciju, itd. Odjednom mu se desio ovakav potres u svesti, kao što sam delimično opisao, sve mu je, bez nekih spoljašnjih povoda, počelo da gubi smisao, nije više bilo uporišta u ovom svetu i u ovom životu, koji bi mu životu dali vrednost. Bilo je trenutaka kada je pomišljao na samoubistvo, i ta pomisao se zaista često javlja u ovakvim slučajevima, što se nekako pomalo i očekuje kao posledica dešavanja u nečijoj svesti: gubljenja vrednosti i smisla svega što postoji. On se iz ovoga ispetljao maksimalnom posvećenošću religiji, ali ne klasičnoj varijanti. Imamo slučaj i rumumskog filozofa Emila Siorana, koga je osećaj besmislenosti svega što postoji, svest o iluzornosti svega postojećeg - pratila celog života, te se može naći iskazana u njegovim delima. Da i ne govorimo o pesnicima koji su skoro celog života bili "opsednuti" smrću (na primer: Bodler, Rilke). Itd.

SA OVIM POTRESOM U SVESTI - SVET NAM VIŠE NIKADA NE MOŽE BITI ISTI KAO ŠTO JE BIO PRE NJEGA, MI SE VIŠE NIKADA NE MOŽEMO VRATITI STARIM VREDNOSTIMA, A TO ZNAČI, evo, dolazimo do ključne teze ovog teksta, NE MOŽEMO SE VRATITI STARIM (UNUTRAŠNJIM) MOTIVATORIMA ZA ANGAŽOVANJE U OVOM SVETU.

U TOM PROCESU MI IZNUTRA SPOZNAJEMO ILUZORNOST OVOG SVETA: vidimo Iluziju tamo gde se neko dubinski raduje bilo čemu u životu; dubinski, tako da radost zahvata celo njegovo biće; vidimo, iz dubine svog bića osećamo Iluziju tamo gde se ljudi upinju i ulažu maksimum svoje energije u bilo koje propadljive poduhvate... Prosto nas iznutra boli kad vidimo kako ljudima donosi ispunjenje nešto što vrlo jasno vidimo kao Iluziju: gomilanje materijalnih vrednosti, borba za karijeru, za slavu, razni tipovi uživanja, itd.

Spoznavanje iluzornosti... I Iluzija je vid postojanja. Ne možemo mi glavom kroz zid, zato što OSEĆAMO kako je on, kao i sve na ovom svetu Iluzija. ALI, U DUBINI SVOG BIĆA MI OSEĆAMO PROLAZNOST I PROPADLJIVOST SVEGA NA OVOM SVETU, PRI SVAKOM POGLEDU NA BILO ŠTA NA OVOM SVETU, TE U TOM SMISLU GOVORIMO O SPOZNAJI ILUZIJE. Ne u tom smislu da mi vidimo kako je zid pred nama Iluzija, te da možemo da kročimo kroz njega; mi ga samo pri njegovoj percepciji intenzivno doživljavamo kroz perspektivu prolaznosti.

Svako se u bilo kojem vidu u životu suočava sa fenomenom smrti, makar u vestima ili vezano za ljude koji žive u njegovoj okolini. I NE POKREĆE TO SUOČAVANJE SA SMRĆU KOD SVIH, ILI KOD MNOGIH - PROCES BUĐENJA ZA ILUZIJU. Taj proces može da se pokrene samo kod onih koji su spremni ili zreli za njega. A to su pojedinci sa duhovnim predispozicijama ili kapacitetima koji su u prethodnom tekstu spomenuti, kao preneti iz prethodne inkarnacije. Zar je mali broj onih koji su se suočili sa mogućnošću sopstvene smrti, ili sa smrću bližnjih, ili osoba za koje su bili vezani, pa da ipak ta teška dešavanja nisu pokrenula neke posebne procese u njihovoj svesti? Svakako, niko to ne može lako da doživi i preživi, biva u nekom družem ili kraćem periodu "izbačen iz koloseka", ali - malo-pomalo, vrati se on u normalu, i nastavi on da teži svojim starim iluzornim ciljevima.

NASUPROT TOME, ONAJ, KO ZAPADNE U PROCES BUĐENJA ZA ILUZIJU - VIŠE SE NIKADA NE VRAĆA NA STARO! On više nikada ne može da uživa u sitnim životnim radostima, JER SE CELOKUPNA NJEGOVA PERCEPCIJA RADIKALNO IZMENILA: KAKO DA UŽIVA U BILO ČEMU NA OVOM SVETU, KAD GA DOŽIVLJAVA, KAD JE DUBINSKI INTENZIVNO SVESTAN PROLAZNOSTI I PROPADLJIVOSTI SVEGA, i nekog događaja ili stvari u kojoj drugi uživaju, i svega što ga okružuje, konačno, tj. na samom početku - sebe samog.

E, TU SE OTVARA TA TEŠKA ZONA GUBLJENJA MOTIVATORA ZA ANGAŽOVANJE U OVOM SVETU, NAKON ŠTO SE POJEDINAC PROBUDIO ZA ILUZIJU. Ako sve postojeće dubinski percipira kao prolazno i propadljivo - šta da mu bude unutrašnji "terač" za angažovanje?

U duhovnoj literaturi imamo odgovor: više vrednosti. Videli smo: kod Tolstoja je to bila njegova varijanta religioznosti. Načelno, ovakav odgovor svakako možemo prihvatiti kao ispravan. MEĐUTIM, ON JE TOLIKO APSTRAKTAN, DA NAM I NIJE OD NEKE VEĆE PRAKTIČNE

KORISTI. Bar za poziciju o kojoj ovde govorimo: o bavljenju duhovnošću u običnoj životnoj poziciji.

Pitanje je svakako mnogo složenije, i do praktično primenljivih rešenja, za bavljenje duhovnošću u običnoj životnoj poziciji, svakako moramo doći traganjima u nekim drugim smerovima, koji nam, izgleda, u duhovnoj literaturi i nisu baš toliko štedro razjašnjeni. (Uostalom, valjda i nama pada u deo da postojećim duhovnim znanjima i iskustvima dodamo i neki svoj pečat, doprinos, kao odraz vremena u kojem živimo, svoje specifične spoznaje, kao i opise za ovo vreme specifičnih iskustava.)

Dodatak: osvrt na depresiju, a u kontekstu ove teme

Da se osvrnemo, na kraju, u dodatku, na nešto što bi moglo da bude mala podtema ovog teksta - na depresiju; da se osvrnemo, jer neki momenti možda mogu biti podsticaj za promišljanje onima koje je ova "muka" snašla ili koji su imali neke "epizode" sa njom. Ona je svakako složen fenomen, ponajmanje se može svesti na jedno objašnjenje i jednu liniju tumačenja, ali, sa stanovišta pitanja kojim smo se ovde bavili, može se nešto natuknuti i o njoj. Oni koji su imali iskustva sa depresijom, ili poznaju ljude koji su u depresiji (nisam slučajno jedno vreme bio aktivan i na "Depresija forumu", sa simptomatičnom temom: "Depresija i duhovni rast") - svakako će u mnogim detaljima koji su ovde navedeni prepoznati simptome depresije. Takođe, ako uporedimo opise procesa kroz koje su prolazili polaznici ranije već spominjanih škola misterija - takođe možemo vrlo jasno prepoznavati simptome koje u današnje vreme pripisujemo depresiji. U tom smislu depresija svakako ima veze sa POTENCIJALNIM duhovnim rastom, tačnije - sa buđenjem za svet Iluzije.

Međutim, šta je, IZGLEDA, problem, zbog kojeg većina teško izlazi na kraj sa depresijom, odnosno, zbog kojeg većina ostaje teško zaglavljena u "raljama depresije" maltene celog života.

Deo odgovora je svakako sadržan u razmatranju koje je tema ovog teksta: gubljenje motivatora za angažovanje. To mi je itekako poznato, iz mnoštva poruka iz vremena kada sam bio na spomenutom forumu.

MEĐUTIM, VEĆI JE PROBLEM, ČINI MI SE, ŠTO ONI KOJE SNAĐE DEPRESIJA - OSTANU ZAGLAVLJENI NA POLA PUTA: u njima se svakako pokrenuo proces buđenja za svet Iluzije, po svemu onome što je ovde opisano, što ih izbacuje iz koloseka dotadašnjeg uobičajenog angažovanja, jer ovaj proces znači i neku vrstu energetske deficita. (Ja sam ovde govorio o suočavanju sa smrću, a ta inicijalna kapisla, za pokretanje procesa, može biti čak nešto vrlo iracionalno. Sećam se primera sa foruma, u kojima su pojedinci opisivali upravo stanja koja sam ovde opisivao /sve postaje besmisleno, nema motivatora za angažovanje, itd./, a pri čemu su im povodi bili, sa našeg stanovišta - sasvim iracionalni, na primer: to što su ih momak ili devojka ostavili!) PROCES OVE VRSTE BUĐENJA MOŽE DA TEČE DALJE, DA TEČE NORMALNO - UKOLIKO SE ONI OSLOBODE STARIH VREDNOSTI I STARIH CILJEVA. Jer je to proces buđenja za Iluziju. Ako se on odvija "po planu": pojedinac više ne UMIŠLJA da će mu ispunjenje doneti stare vrednosti: EH, SAMO KADA BI IH MOGAO DOSEGNUTI! Takvi, sa započetim procesom, onemogućeni su u dotadašnjem normalnom funkcionisanju, po parametrima

postojećeg sveta - normalnom funkcionisanju. A oni uporno teže starim vrednostima, uporno, kao leptir koji udara i udara u staklo, sa namerom da izađe napolje.

Sa započetim teškim procesom - oni su onemogućeni u tzv. normalnom funkcionisanju, izmiču im ispod nogu stari motivatori, a - oni se uporno drže starih vrednosti i uporno im teže, i vide svoje IZLEČENJE u svoj stari tip angažovanja, u stare vidove ispunjenja starim angažovanjima. Jeste strašno teško naći nova vrednosna uporišta i definisati novu paradigmu življenja, ali - pokušaj vraćanja na staro nikako nije rešenje, jer je već rečeno: niko, kod koga krene ovaj proces - ne može se vratiti nazad, na ostvarivanje starih vrednosti, i na ISPUNJENJE koje će im doneti stare vrednosti. To, što neko, sa depresijom, ne funkcionise više kao dobar student, kao supružnik, kao radnik... sa duhovnog stanovišta je dobar proces, jer je ta disfunkcionalnost deo muka koje su propratni efekti procesa buđenja. Ako ne redefinišemo svoje vrednosti, težnje i ciljeve - onda: borimo se za povratak na stare vrednosti, kao nekadašnje motivatore, proces u nama nas koči u tome, mi se starim vrednostima i starom angažovanju ne možemo vratiti, a ne korigujemo svoju paradigmu, te - ostajemo zaglavljani na pola puta, u procesu buđenja za iluziju...

Da bi ovo bilo malo konkretnije, da objasnim na već navedenom Tolstojevom primeru: i on bi ostao zagavljen na pola puta, da se uporno borio, UZ SVE MUKE KOJE MU JE NABACIO PROCES U KOJI JE UPAO, da ima i dalje kao UNUTRAŠNJE POKRETAČE, sve one vrednosti koje su mu do tada bile pokretači (status u društvu, uspešna karijera, dobra porodica...). Ne, on je "redefinisao" svoju staru paradigmu, te odredio novi smer svojim težnjama, postavio nove ciljeve. Naravno, svako u ovakvoj situaciji mora i dalje da funkcionise i u porodici, i na poslu, i u društvu (svakako, mnogo, mnogo otežanije nego ranije), ali - sva ta angažovanja u njegovoj svesti dobijaju novi status: shvata njihovu iluzornost, one mu više ne donose ispunjenje ili samoostvarenje, sve što u tim angažovanjima nije neophodno, što se može zaobići - oni će ili otaljavati ili zaobilaziti, a u korist angažovanja na novim vrednostima, tj. ciljevima.

Tajna formula ravnoteže - 1.dio

Otpribliže smo identifikovali neke glavne probleme vezane za bavljenje duhovnošću u običnoj životnoj poziciji, te u drugom delu teme ("Bavljenje duhovnošću u običnoj životnoj poziciji") možemo preći na razmatranje momenata koji bi trebalo da budu prvenstveno praktična rešenja za te probleme. "Koji bi trebalo da budu"...? Bavljenje duhovnošću, ako je u našoj percepciji lišeno iluzija, veoma je složeno, **MNOGO JE VIŠE OD TOGA DA SE BAVIMO MEDITACIJOM ILI NEKOM DUHOVNOM TEHNIKOM, DA UĐEMO U NEKO STANJE SLIČNO NIRVANI I - DA SMATRAMO DA SMO POSTIGLI SVOJ DUHOVNI MAKSIMUM, NAKON KOJEG VIŠE NEMAMO ŠTA DA RADIMO, VEĆ SAMO DA ODRŽAVAMO TO BLAŽENONEBESKO STANJE.** (Kao F. Nielsen u komičnim detektivskim filmovima, koji recituje neku svoju idiličnu tiradu o svojim nekadašnjim uspesima ili o nekim lepim vremenima, a iza njega se ljudi krše, lome, tuku, krađu, pale, razbijaju...) A pogotovu je komplikovano bavljenje duhovnošću u običnoj životnoj poziciji. U ovom drugom slučaju - pre možemo govoriti o **JOS UVEK OTVORENIM**

traganjima svih nas, o eksperimentima i isprobavanjima raznih ideja, modela i tehnika, nego o jedinstvenom koceptu koji bi nam bio univerzalno i provereno rešenje. Dodatno je to neizvodljivo i zato što se svako od nas nalazi u sopstvenim specifičnim uslovima, ne samo onim iz naše specifične životne pozicije, već i u onim uslovima koji proizilaze iz naših različitih duhovnih iskustava i predispozicija.

Bio sam u jednom periodu i na forumu "Tajna", što znači da me je duhovni put naveo i na modele, teorije i principe tzv. upravljanja sobom i sudbinom (a tu je možda već i šire poznata plejada delatnika i teoretičara: od ranijih - E. Kuea i P. K. Žagoa, do brojnih savremenih: Dž. Marfi, V. Zeland, Abaraham-Hiks, itd.). Da fenomen "tajne" zaista jeste važan u duhovnosti, vidimo, između ostalog, i po tome što i u nekim drevnim duhovnim spisima imamo "prisutne" i objašnjene takve ideje i teorije. Ovde sam "tajnu" spomenuo iz sledećeg razloga: ne samo po fasciniranosti savremenog čoveka moćima koje bi mogao da ima i da ih primenjuje u svetu u kojem živi, nego i po merilima starijih duhovnih učenja - moć vladanja sobom i sopstvenom sudbinom je ključna u našem životu, možda ključni "teren" za manifestovanje moći naših misli. "Tajna" ne bi ni označavana kao "tajna" i ne bi bila prenošena tajnim putevima - da je ona namenjena masi, tj. svim ljudima nezavisno od niova svesti koji su postigli. Kada se "tajna" nađe u rukama onih koji nisu dovoljno duhovno zreli za nju - takvi delovanjem po principima "tajne" samo mogu nanositi štetu sebi, a na načine koje i ne vide i ne shvataju (paradoksalno: dobijaju sve što poželeva, a nanose štetu sebi!; no - to je posebna tema).

Zato, između ostalog - "tajna", kao fenomen upravljanja sobom i sudbinom, mora da ima jednu prethodnu osnovu: **PROBUĐENOST ZA SVET ILUZIJE**. Kada "tajnu" koriste oni koji se nisu dovoljno izgradili ili pripremili za njeno korišćenje - oni svojim delovanjem po principima "tajne" samo umnožavaju iluziju, **ČIME SVOJU SVEST SAMO SVE DUBLJE URANJAJU U ILUZIJU**, umesto da se postupno kreću putem spoznavanja i oslobađanja od iluzije.

Ovaj duhovno neevolutivni, antievolutivni proces odlično se može ilustrovati jednom od najlepših duhovnih priča koje znam. ("Neevolutivni, antievolutivni proces" - naravno, svaki pojedinac ima pravo i slobodnu volju da bira svoj put i svoja iskustva; što ne znači da mi nemamo prava da govorimo o tome šta jeste, a šta nije evolutivni proces, a zarad onih koji su postojanije okrenuti duhovno evolutivnom.) (Priču prenosim po sećanju.) Umre neki bogataš i nađe se u nekom praznom prostoru, koji je osvetljen i prijatan, ali - prazan. Nakon nekog vremena on pomisli kako mu tu i nije tako loše, samo - kad bi imao auto koji je imao dok je bio živ, da se malo provoza ovim prostorom, da razbije dosadu. Dobije on taj auto, provoza se, pa mu i to postane dosadno. Onda poželi da dobije kuću bar sličnu onoj u kojoj je bio za života - dobije i nju. I to mu postane dosadno, poželi da ima neke od žena koje je imao dok je bio živ - dobije i njih. I provod sa njima mu postan dosadan, te on u jednom trenutku, zamoren nizanjem i ispunjavanjem tih želja, a tako da mu nijedna nije donela ispunjenje kao što je izgledalo kada mu se svaka pojedinačna želja javila, podigne pogled i zapita: "Bože, ako je ovako naporno i dosadno u Raju, kako li tek u Paklu?!". A Glas mu odgovori: "A šta misliš, gde se nalaziš?!". Da, delovanje, koje se niže u nedogled, na pridobijanju svega željenog u iluziji, a tako da nam samo umnožava iluziju osećaja ispunjenja - i čini pakao od našeg života. I jasno je šta se dešava sa onim ko se po principima "tajne" ili na neke druge načine stavi u službu "beskonačne" jurnjave za iluzornim ciljevima.

Uslov za duhovno evolutivnu primenu "tajne" je - probuđenost za Iluziju, jer - takav pojedinac je nadišao vrednosti iz fizičke ravni kao unutrašnje pokretače za delovanje, dakle, on svojim delovanjem po principima "tajne" neće umnožavati Iluziju, ni na svoju, ni na štetu kolektiva u kojem je. On ih samo može koristiti u smeru evolutivnog delovanja, bilo ličnog, bilo kolektivnog.

Da, primena modela, teorija i principa "tajne", radi delovanja na poboljšanje sebe i sopstvene sudbine (uzgred - veliko je pitanje šta neko slabije izgrađene svesti i vidi kao poboljšanje sebe samog, možda - da je uvek srećan, da je vitkiji, lepši, da privlači svojim kvalitetima druge osobe, itd.), za privlačenje u svoj život svega željenog, možda posebno u današnje vreme, jeste zbog rezultata koji su dokazani - fascinantna svakome. Međutim, kao što je pokazano - nije i duhovno korisna (mada se u nekima od tih teorija pokušava dokazivati suprotno, npr. kod Abraham-Hiks).

Uzmimo nekoga ko spada u takvu grupu ljudi, koje duhovnost ne zanima posebno, a dešavanja u životu ga nisu navodila na neko intenzivnije napredovanje u svesti nezavisno od nezainteresovanosti za duhovnost... - tajna koju bi mogao da koristi, a kojom bi mu se kvalitativno poboljšao život (što on primenom principa "tajne" svakako želi), na način postizanja lične stabilnosti i pročišćavanja "filtera" u njemu, preko kojeg dobija kvalitet doživljavanja svega oko sebe, pri čemu bi to pročišćavanje bilo i u duhovno evolutivnom smeru, a bez bavljenja duhovnošću, je - **TAJNA FOMULA RAVNOTEŽE**. Naravno, u meri u kojoj ona može da deluje na sve faktore u našem životu; svakako da nema čarobnog štapića koji nam može rešiti sve probleme i osloboditi nas od svih iskušenja i muka, ali - ako imamo formulu koja nam pomaže da i sve ono teško što nas mora snaći - bude u meri koja nam je najpodnošljivija moguća, dovoljno nam je i toliko.

O značaju ravnoteže, i uopšte za naše najprizemnije funkcionisanje, a posebno za duhovnost - svako je bar ponešto mogao da pročita, svako ima nekakvu svoju predstavu. U duhovnosti se o tome posebno, i na mnogim mestima, i u okviru različitih konteksta, sa različitim značenjima, govori i piše. Tako da o principu "biti u ravnoteži" možemo govoriti kao o jednom duhovnom aksiomu.

Međutim, što je zanimljivo pritom, a simptomatično za složenost i ovog pitanja, kao i samog bavljenja duhovnošću - **AKO I MOŽEMO NAĆI PRIBLIŽNU SAGLASNOST U VEZI SA TIM ŠTA BI RAVNOTEŽA PODRAZUMEVALA, ZA TO - KOJIM PUTEM, PRIMENOM KAKVIH PRAKTIČNIH MODELA JE MOŽEMO POSTIĆI, VEĆ TEŠKO DA IMAMO JEDINSTVENIJE STAVOVE I PREPORUKE**. Većinom su to apstraktne preporuke, koje su nam za početak svakako korisne, ali - onda vremenom počnu da nam se otkrivaju kao nedostatne u smislu praktičnih životnih orijentira. Treba biti uravnotežen sa svojim emocijama, treba imati smiren um i duh, jer je tada čovek u ravnoteži, itd, itd. Da, odlične preporuke! Ko se sa njima ne bi složio?! **ALI KAKO PRAKTIČNO DA TO POSTIGNEMO?!**

To, što se na mnogim mestima postizanje ravnoteže povezuje sa upražnjavanjem tzv. duhovnih tehnika - svakako je u redu, one, meditacija posebno, imaju izuzetan začaj, ipak, bar za bavljenje duhovnošću u običnoj životnoj poziciji - svakako su to samo neki od elemenata slagalice, koja je šira i komplikovanija od upražnjavanja duhovnih tehnika (nadam se da će to biti dovoljno ubedljivo kroz jedno sasvim konkretno sagledavanje koje dolazi u nastavku ovog

teksta).

Da navedem makar samo jedno takvo uopšteno naglašavanje značaja ravnoteže. U Ra materijalu se objašnjava, u vezi sa predstojećom Žetvom (hm! ta "predstojeća" Žetva je trebalo da bude krajem 2012. godine, ali, za sada "od ta posla" nema ništa!), dakle, za razdvajanje pojedinaca-duša koje su sazrele za OPD ili OPS varijantu, kaže se: aktiviranost i dobar rad čakri su izuzetno važni, međutim, **OD VEĆEG ZNAČAJA JE RAVNOTEŽA, TO DA LI JE NEKO USPEO DA POSTIGNE IZBALANSIRANOST U SVOM ŽIVOTU I U SVOM DUHU.**

Kako je postići - ni u Ra materijalu nemamo konkretne odgovore.

Ne samo zato što sam Vaga, jer ima toliko drugih vaga, pa ipak nisu baš opsednute ravnotežom - kroz čitav život pitanje ravnoteže mi se skoro dosadno nametalo, možda bih ga ispravno mogao označiti kao životni lajt-motiv; nametalo, kroz različite "bezbrojne" situacije i probleme, kroz traganja u kojima sam se, jer nema puno konkretnih uporišta u literaturi, najčešće vrteo u krugu, dolazio do nečega kao do rešenja, pa se onda vraćao jedan, dva i više koraka nazad...

Šta je u tome zanimljivo: da ono što se meni otkrivalo ili otkrilo kao formula ravnoteže - ma koliko da ima jedno logično i iskustveno uporište (pretpostavljam da će se to videti dosta jasno), ipak je nešto što je drugima, koliko sam mogao da vidim po reakcijama u slučajevima kada sam o tome pisao ili govorio, kao nekakva besmislica, tj. nešto što nimalo ne deluje kao ubedljivi, pravi faktor ili formula ravnoteže.

Naravno, ja sam uvek preporučivao da se jedna praktična formula najpre isproba, da bi se sudilo o njenoj valjanosti, a takve volje do sada nije bilo...

Svejedno, i da od strane drugih sve ostane samo na pukom teorijskom upoznavanju i sagledavanju onoga što budem ponudio, mislim da u okviru pitanja ravnoteže, onog što sam pretenciozno nazvao - formulom ravnoteže, imam šta novo da kažem, u smislu nekih praktičnih momenata na čija tumačenja nisam u literaturi nailazio, a jesam dosta za tim tragao, da bi meni samom bilo od pomoći u snalaženju u problemima koje sam imao.

Nakon objašnjenja onoga što ja vidim, što se meni pokazuje kao, nadam se da neće baš delovati kao uvrnuta - formula ravnoteže, osvrnućemo se redom unazad na značajnije probleme ili manifestacije probuđenosti za Iluziju, o kojima je do sada bilo reči, da bismo videli u kojem smislu nam ovakva jedna EVENTUALNA formula ravnoteže može biti pomoć ili uporište za što je moguće lakše pronosenje svega što doživljavamo kao loše ili neprijatno, a što nam se dešava ili će se dešavati...

Napomena u vezi sa naslovom, budući da može da deluje pretenciozno: otkud sad nekakva tajna formula ravnoteže, uz toliko brdo tekstova i knjiga o svemu i svačemu, pa i onih u kojima se makar samo spominje ravnoteža? I - čija je to "TAJNA"?

Naslov TAJNA formula se odnosio najpre na "tajnu" kao oznaku za skup modela, teorija i principa upravljanja sobom i sudbinom (iz poznatog filma "Tajna", po kojem je na našim prostorima dobio ime jedana sajt sa forumom, koji se bavi pitanjima oz ove oblasti), pa je u tom smislu prva varijanta naslova glasila: "Nije tajna u 'tajni', nego u formuli ravnoteže". Tj. nije suština u onome što je fascinantno za mnoge koji su opsednuti "popravljanjem" i kreiranjem sopstvene sudbine, privlačenjem u svoj život svega onoga što se nema, a što se želi imati (a šta sve čovek u današnjim uslovima nema, ili šta sve misli da nema, a želeo bi da ima?!), nego je suština u TAJNI RAVNOTEŽE. Sa njom dobijamo moć, SA NJOM DOBIJAMO OSNOVU ZA RAZNE MOĆI, ne sa ispunjavanjem naših želja i sa jurnjavom za ispunjavanjem želja.

Epitet "tajna", u sadašnjem naslovu, bio je, dakle, vezan za tu drugu varijantu naslova.

Međutim, nezavisno od toga: ono što se meni ukazuje kao "formula ravnoteže" - dosta je različito od ideja i teorija na koje sam u svom duhovnom i čitalačkom iskustvu nailazio, TE MI TO DOZVOLJAVA, MAKAR U SMISLU POLUŠALJIVOG ODNOSA, DA IPAK NASLOV PODTEME OSTANE SA EPITETOM "TAJNA", MAKAR KOLIKO DA ZVUČI PRETENCIOZNO.

Kao druga napomena...

U tekstovima o formuli ravnoteže ići ćemo drugačijom metodom u odnosu na dosadašnja izlaganja pitanja vezanih za bavljenje duhovnošću u običnoj životnoj poziciji.

Najpre ću nabrajati, opisivati ih i davati svoje osvrte, na veći broj raznih: pokazatelja, životnih situacija i događaja, zapažanja, itd, a koji su vrlo bliski, shvatljivi, ili čak i iskustveno poznati skoro svima nama.

A onda ćemo, iz svih njih, izvući, vrlo lako i jednostavno, ono što nazivam (tajnom) formulom ravnoteže, PA, KO BUDE RASPOLOŽEN DA JE ISPROBA - DOBRODOŠAO JE SA SVOJIM ZAPAŽANJIMA O (EVENTUALNOJ) PRIMENI.

1) Upravo ovde možemo praktično da primenimo i da vidimo kako praktično funkcionišu logika i mišljenje koje smo u jednom od tekstova nazvali holografskima: kroz nizanje ili nabacivanje mnoštva ideja, priča iz života, uvida, primedbi, iskustava, itd, u čijem preseku će se formirati - formula ravnoteže, takoreći sama od sebe.

2) Promišljanje nekakve definicije same ravnoteže nam ovde i nije najbitnije, svako od nas ima nekakvu svoju predstavu o ravnoteži, pa ma koliko da je neodređena, težnja njoj će mu svakako doneti bar neke rezultate. Uzmimo ravnotežu kao nultu tačku, ili liniju balansiranja između dualnosti, u svetu dualnosti u kojem smo: ni pozitivno - ni negativno, ni angažovanje - ni neangažovanje, ni prijatne - ni neprijatne emocije, itd. Mada mi svoje ciljeve možda i po inerciji postojeće civilizacije, vezujemo samo za pozitivne polove, svakako nas je i iskustvo naučilo da

se ne može biti samo u jednom polu dualnosti, a da nas ne snađe i drugi. Vidi se to i reakciji koja se može čuti u svakodnevnim razgovorima. Neko se, na primer, dosta smeje nečemu, pa u jednom trenutku kao da se zabrine: "Sigurno ću zbog nečega plakati!". Ne mogu se imati samo zadovoljstvo, samo pozitivnost, lepi osećaji... Dok njih ima - moramo računati i na suprotno. RAVNOTEŽA JE NEŠTO IZMEĐU! I osećaj sreće je naboj, samo drugog smera, kao i osećaj nesreće. Jednostavno, uzmimo sam simbol ravnoteže: vaga (ona starinska, sa tasovima) je u ravnoteži kada je jezičak na poluzi na nuli, kada joj nijedan tas ne ide ni dole, ni gore, kada je poluga koja drži tasove - u potpuno vodoravnom položaju; čim se neki tas nagne dole ili gore - ona više nije u ravnoteži.

2) Ravnoteža bi bila kao nekakav dubinski mir, kao nekakve dubinske pozitivne "stvari", osećaji, raspoloženja, stanja... ALI VRLO, VRLO SUPTILNI, U SMISLU VIBRACIJA KOJE SU ZBOG SUPTILNOSTI JEDVA PRIMETNE. Nije slučajno što ih mi zbog toga mešamo, tj. poistovećujemo sa opuštanjem i pozitivnim emocijama. OPUŠTANJE I POZITIVNE EMOCIJE SU SAMO JEDAN TAS NA VAGI RAVNOTEŽE, A NE RAVNOTEŽA SAMA!

3) Data je, ako ne neka vrsta definicije, a ono svakako neki orijentiri za pojam ravnoteže. U nabranjanju pojava, dešavanja, fenomena, itd. iz kojih ćemo na kraju izvesti zaključke o ravnoteži, tačnije o formuli ravnoteže, poći ćemo od teških ili težih stanja, psiholoških, psihofizičkih i duhovnih: svako iz svog iskustva zna da se ona kreću na skali od običnih, bez većih problema podnošljivih - neraspoloženja ili pritajene uznemirenosti, do težih depresivnih manifestacija. Njihovo aktiviranje i ispoljavanje, trajanje, te okončavanje - imaju svoj tok i svoje zakonomernosti, za koje teško možemo reći da im, za sada, možemo pouzdano ući u trag. PITANJE JE DA LI ZAISTA VLADAMO I MEHANIZMIMA UTICAJA NA NJIH. To su tako neuhvatljive energije koje se ispoljavaju kroz teška ili teža stanja, da se ne možemo pouzdano snaći: šta je u našem nastojanju njihovo prerađivanje, a šta "ostavljanje po strani" ili potiskivanje.

4) Međutim, ponešto kao da nam se, već u postojećem civilizacijskom kontekstu, iskristalizovalo u vezi sa njima, pretpostavljam da su mnogi mogli u svom svakodnevnom funkcionisanju da uoče neke od tih pojava ili njihovih malih zakonomernosti. Na primer... AKO NAM JE FOKUS NA SAMIM TIM TEŽIM STANJIMA, NA ONOME ŠTO MOŽEMO NAZVATI MUKAMA I PROBLEMIMA - ONI KAO DA SE POJAČAVAJU, KAO DA NAS OBUZIMAJU PUNIJOM SNAGOM. KADA NAM JE FOKUS NA NEČEM DRUGOM, KADA SE ANGAŽUJEMO U NEČEMU (DRUGOM), DAKLE, AKO ULOŽIMO NAPOR FOKUSIRANJA NA NEŠTO DRUGO - NJIHOVA SNAGA KAO DA OSLABI, MAKAR PRIVREMENO.

5) Naravno, sve zavisi od snage energija koje u vidu negativnih stanja izbijaju, na primer, da li je to samo neka blaža uznemirenost ili jači emocionalni potres. Što te energije u vidu negativnih psiholoških stanja većim intenzitetom izbijaju, to im teže možemo smanjivati snagu fokusiranjem na spoljašnje. Fokusiranje na spoljašnje... - jer uzimamo da se te energije bude iz nekih nama neznanih dubina našeg sopstvenog bića, bilo čisto iz individualnog domena, bilo na osnovu kanala neke naše dubinske povezanosti sa kolektivnom svešću, ali svakako - iz neke naše najdublje unutrašnjosti.

6) A kako ide njihovo makar privremeno ublažavanje angažovanjem ili fokusiranjem na

spoljašnje, bilo kroz prave aktivnosti ili kroz nešto pasivnije prebacivanje fokusa - možemo primetiti najpre po široko poznatom psihološkom, ili laičkom psihoterapeutskom postupku: "podeliti tugu (ili sreću, videćemo: radi se o istom fenomenu) sa nekim". Najčešće u samoći i opuštenosti: intenzitet izbijanja neke emocije, energija neke emocije, može biti skoro nepodnošljiv. PRIČATI SA NEKIM, PRIČATI NEKOME O TOJ EMOCIJI - ZNAČI AKTIVNOST ILI ANGAŽOVANJE. To više nije naš akt direktnog suočavanja sa tom emocijom, već nešto kao distanca, ANALITIČKA DISTANCA, PRIPOVEDAČKA DISTANCA, KOJA ZNAČI I ANGAŽOVANJE U ANALIZI ILI PRIPOVEDANJU. Dok traje naše angažovanje u ANALIZI ILI PRIPOVEDANJU o samoj emociji, o tome u kojoj situaciji i, po našem mišljenju - zašto se pojavila, mi nemamo u pravom smislu fokus na samoj emociji, u smislu direktnog suočavanja sa njome. Fokus nam se blago pomera na razgovor sa osobom kojoj se poveravamo, na proučavalački ili pripovedački "tretman" te emocije...

7) Mi imamo utisak emocionalnog olakšavanja ili rasterećivanja u aktu "deljenja tuge sa nekim". Da li zaista tako? TAČNO JE DA MI TIME JEDAN DUBOKO UNUTRAŠNJI PROCES OSPOLJUJEMO. Ali, da li je to uistinu i proces RAZGRADNJE energija te emocije, jer to bi bio slučaj olakšavanja? Da li je nama bitno, da li konstatujemo - u kojoj meri se sagovornik UISTINU UŽIVEO u našu priču? Neko može da je doživljava skoro kao i mi sami. Neko može da ima želju da saoseća sa nama, ali - jer je možda takav po prirodi, jer nismo toliko emocionalno bliski, itd, on uistinu ne doživljava ni približno empatički kao što pokušava ili kao što izgleda. DA LI JE TA RAZLIKA OD IKAKVOG ZNAČAJA NAMA U PROCESU POVERAVANJA, U PROCESU U KOJEM "DELIMO" SVOJU EMOCIJU, SVOJE TEŠKO STANJE SA NJIM? Šta ako i sami nemamo sposobnost empatičnosti, pa nimalo ne primećujemo razliku: kada se neko samo trudi ili se pravi da nas razume i saoseća, i kada zaista dubinski prihvata ono o čemu govorimo?

8) Ako se radi maltene samo o njegovoj, sagovornikovoju pristojnosti sa kojom "isprati" naše poveravanje - ONDA ZNAČI DA JE SUŠTINA U SAMOM NAŠEM GOVORNOM ANGAŽOVANJU O TEMI KOJA NAS TIŠTI, ne o nekakvom njegovom realnom preuzimanju nekog dela tih naših teških energija (mada toga u suptilnijem smislu svakako ima u bilo kojoj od ovih varijanti, ali - kako se radi o suptilnijem nivou, on se ne može osetiti kao efekat u nama), na osnovu čega nama postaje lakše. Mi tu samo možemo imati iluziju da nam je lakše, ILUZIJU KOJU ĆEMO VRLO LAKO SHVATITI KADA PONOVO OSPANEMO SAMI I KADA NAM SE FOKUS PONOVO POMERI NA DIREKTNO SUOČAVANJE SA TOM EMOCIJOM, JER ONA ĆE "GRUNUTI" POTPUNO ISTOM SNAGOM, SA KOJOM, U KOJOJ SMO JE "OSTAVILI" PRE NEGO ŠTO SMO "IŠLI" U POVERAVANJE. I "gruvaće" nas tako sve dok se ne razgradi, upravo kroz to direktno suočavanje. Ako je u ovom mehanizmu suština u samom našem govornom angažovanju, ne u pravoj podeli energija emocija sa nekim, onda nam je svejedno kome ćemo se poveravati, možemo se, malo karikirano, poveravati i nekom drvetu, pa da imamo slične efekte. U Čehovljevoj priči "Tuga" Jona se u tom smislu poverava - kobili, jer niko od ljudi koje je kao kočijaš prevezio - nije pokazao želju da ga sasluša, nije imao sa kim da podeli tugu svoju, na kraju se poverio kobili.

9) Ovo što smo mogli da primetimo u aktu poveravanja drugome u vezi sa onim što nas muči, svakako smo mogli da primetimo i u našem OBIČNOM RADNOM ANGAŽOVANJU. U njemu imamo mnogo čistije, jasnije pomeranje fokusa: sa teške emocije (tešku emociju smo uzeli kao

primer, to se svakako odnosi na bilo koju manifestaciju težeg fizičkog, psihološkog ili duhovnog stanja) na posao koji smo uzeli da obavljamo. Čak je taj "radni tretman" takođe poznat i u nekakvoj "laičkoj" psihoterapiji: možemo čuti kako neko nastoji da se vrati u svoju radnu kolotečinu, posle nekih eventualnih emocionalnih potresa, upravo zato da bi mu bilo lakše, jer, kao što je već naglašeno, u samoći i opuštenosti te unutrašnje muke nas opsedaju u svom punom intenzitetu.

10) Neočekivano, možda se teže može primetiti, ovaj princip pomeranja fokusa izgleda da deluje i kada su u pitanju fizičke muke, opet, naravno, zavisno od intenziteta energija ili bolova, muka: što su teže podnošljivi, to se efekat pomeranja fokusa manje može "primenjivati". To sam primećivao i kod drugih, kod mene je u "naletu" koji sam kao poslednji zapamtio, najjasnije bilo u slučajevima jakih prehlada, koje su bile praćene izuzetno jakim glavoboljom: onda kada bih ležao i opuštao se, što su uobičajene preporuke lekara za većinu bolesti, pri čemu su mi bolovi sami po sebi, kao nekakav unutrašnji tamni energetski vrtlog, usisavali pažnju - bol sam osećao u punom intenzitetu, kao što reko - do granice podnošljivosti. Kada bih ustao da bilo šta, nešto elementarno, uradim, **KADA BIH SE SPONTANO NAPREGNUO DA FOKUS PREBACIM NA SAME AKTIVNOSTI, KADA BIH MAKAR MINIMALNU ENERGIJU ULAGAO U AKTIVNOSTI - BOL SE POMALO POMERAO U DRUGI PLAN, SMANJIVAO MU SE INTENZITET.**

U fizičkim bolovima se to znatno teže može primenjivati, jer su oni nekako "zgusnuti", vrlo "sugestivni", ali - svakako se može primetiti efekat pomeranja fokusa i angažovanja u spoljašnjem.

11) Ovim dolazimo do jedne od iluzija često prisutnih u onome što nam se dešava: mi opuštanje vezujemo za prijatna stanja svesti. **A SVE ZAVISI OD ŽIVOTNOG KONTEKSTA, OD SITUACIJE.** Ako smo do date situacije živeli u hroničnom naprežanju i hroničnoj premorenosti, može se desiti da neka fizička (psihosomatska) smetnja ili problem budu refleks premorenosti, na koju se "zakačio" neki od drugih faktora (virus, nešto od poremećaja u procesima u organizmu, itd.), te nam u tom slučaju čak i duža faza opuštanja zaista dolazi kao postupno stabilizovanje i ozdravljenje. U takvoj situaciji opuštanje nam donosi olakšanje, a ne prethodni efekat maltene pojačavanja intenziteta bolova.

12) Ako dolazi nakon naprežanja - opuštanje nas zaista uvodi u prijatno psihofizičko stanje. Do određene tačke ili granice. Ako mi imamo uslove da kontinuirano nastavimo sa opuštanjem - počinju da se pojavljuju kontraefekti, tako da, ako hronično opuštanje, samo ono, bez nekih većih angažovanja, postane naš stil življenja, dolazimo do tačke u kojoj se čak može začeti i u neka teža stanja svesti, iz kojih je teže iščupati se, teže nam dolazi da se pokrenemo iz inercije neaktivnosti. Nije slučajno da se mnogima nešto ovako, makar u blažem vidu, desi sa odlaskom u penziju, jer više nemaju spoljašnjeg "terača" na angažovanje, a u pitanju su oni koji nisu po prirodi takvi da imaju naviku stalnog ličnog angažovanja, koji su, dakle, uvek čekali spoljašnje "terače" na angažovanje.

13) A i iz psihologije ili psihoterapije je poznato da je duboko opuštanje put ka podsvesti, da se tim putem može otvoriti Pandorina kutija podsvesti, dakle i ono što kao teške informaciono-energetske zapise nosimo u njoj. Valjda svi znaju za "čuveni" kauč kod psihologa. Takođe, uslov za hipnotisanje, koje je takođe put do podsvesti - je duboka opuštenost. Hronična

opuštenost, koja znači hroničnu neangažovanost, u nekim teorijama se naziva - podnapregnutošću, kao što se suprotno stanje naziva - prenapregnutošću.

14) U običnoj situaciji pojedinac može dosta lako da kontroliše te energije u sebi: on se opušta dok se oseća prijatno, pojava nervoze, nakon dužeg, višednevnog opuštanja - dolazi kao znak za uzbunu, znak da je na pomolu otvaranje kapija podsvesti, kroz koju mogu grunuti teške energije, te se u takvoj situaciji spontano juri u angažovanje. Poznate su nam situacije ili ljudi oko nas za koje kažemo: da se ne mogu ni jedan dan opustiti, već i pri opuštanju razmišljaju o poslu, da im je da samo rade... Kod takvih je nivo prenapregnutosti visok, i kad ne rade, svest kao po inerciji ostaje da bude ispunjena ili mestimično fokusirana na sadržaje ili probleme iz domena rada kojim su opsednuti.

15) Međutim, imamo i situacije u kojima u PODNAPREGNUTOST zapadamo zbog toga što iz nas samih, SVAKAKO NEKIM VIŠIM PLANOM ILI PLANOM NAŠE DUŠE, krenu da izbijaju teške energije. To je situacija makar slična onoj koju smo videli u opisu kod Tolstoja, a takođe je to i priča mnogih koji su u depresiji. Neko od životnih dešavanja aktivira te energije, i one krenu da izbijaju u svest u vidu teških stanja. Najčešće je to izazvano nekim težim tragičnim događajima u životu, ali - i van njih, nekim "nepostojećim" ili iracionalnim povodima; jednostavno, tim energijama je kucnuo čas, one moraju da "grunu" napolje, u svest. To je u prepletu sa onim što smo imali ovde kao potrese u kojima pojedinac može da se probudi za iluziju.

16) Već je naglašeno: u takvoj situaciji pojedinac gubi interesovanje možda i za bilo kakvo angažovanje, podnapregnutost, ukoliko nije u situaciji da mora da se angažuje, dolazi kao neminovnost.

17) Drugi pol je prenapregnutost, a ona je čest slučaj u zapadnjačkom stilu življenja i u vrednostima koje su povezane sa njim: izgaranje u radu i angažovanju, maltene kao ideal. Sećam se nekog iz niza video-snimaka, u kojem jedan od "učitelja" modela upravljanja sudbinom kaže (otprilike): "Hoćete da uspete?! Uspećete, kada poželite da uspete, kao što želite da dišete! Kada spavanje svedete na minimum! Onda, kada se borite da uspete - odmor je luksuz!" itd.

18) Treba li objašnjavati da ovakve vrednosti i ovakav stil življenja uranjaju našu svest u iluziju, prave od nas robove materijalno-finansijskih vrednosti? To takođe vremenom vrlo često može da da svoje psihosomatske efekte: na primer - kardiovaskularna oboljenja su enormno narasla sa ovakvim stilom življenja. Ako pogledamo teren izbijanja teških energija - SA STALNO, NAPREGNUTO, PRISILNO USMERENIM FOKUSOM NA SPOLJAŠNJE, NA ANGAŽOVANJE - MI UOPŠTE NE DAJEMO ODUŠKA TEŠKIM ENERGIJAMA, koje bi u normalnoj situaciji makar povremeno kroz neka povremena, sporadična teška stanja izbijala, a mogla bi da izbijaju - pri doziranom opuštanju.

TAJNA FORMULA RAVNOTEŽE - 3

1. Ravnoteža: frekvencija aktivnosti-naprezanja i odmaranja-opuštanja.
2. Najuže, najefikasnije: seansa aktivnosti-naprezanja (40-60 minuta) + seansa odmaranja-opuštanja (40-60 minuta).
3. Dominacija aktivnosti-naprezanja: prenapregnutost, koja je neravnoteža. Imamo je u tipičnom zapadnjačkom stilu življenja, gde se radi po desetak i više sati dnevno.
4. Dominacija odmaranja-opuštanja: podnapregnutost, koja je takođe neravnoteža. Imamo je u stilu življenja predstavnika onih krugova koji su finansijski zbrinuti (npr. nekadašnji aristokratski krugovi, ali i današnji pripadnici, tj. naslednici bogatih porodica), te "ne znaju šta će sa sobom".
5. I u prenapregnutosti, i u podnapregnutosti - naboj ili često nervozno reagovanje, uz razne vrste psiholoških i psihofizičkih "deformacija", kao zajednički simptomi.
6. I u jednoj, i u drugoj - delovanje momenta inercije: ŽELI SE JOŠ TOGA, još naprezanja, ili još opuštanja. Prenapregnut je skoro nesposoban da se uistinu opusti, podnapregnut je skoro nesposoban da se u pravom smislu angažuje. Tj. prenapregnut i ako počne da se opušta, nervoza i razni uznemirujući psihofizički signali ga u jednom trenutku teraju na angažovanje. Podnapregnut ako počne da se angažuje - nervoza i takođe razni uznemirujući psihofizički signali ga zakoče u angažovanju.
7. Ko je iskusio ove krajnosti u pravom smislu - odlično razume o čemu se radi. Kod većine nas, u našim običnim životnim pozicijama, ovi momenti neravnoteže su najčešće izmešani, te sporadično zapadamo u jedno ili drugo, NE ISKUSIVŠI IH DO KRAJA, ALI I LAKO SE ISPETLJAVŠI IZ NJIH.
8. AKO HOĆEMO "NA DLANU" DA OSETIMO RAVNOTEŽU, U ČISTOM VIDU, DA OSETIMO SVOJE ČISTO FUNKCIONISANJE U RAVNOTEŽI, PRIMENIMO CENTRALNI PRINCIP (jer ih ima još) FORMULE RAVNOTEŽE: U KONTINUITETU DA IMAMO PREPLET, NAIZMENIČNOST, SEANSI NAPREZANJA (40-60 minuta) I SEANSI OPUŠTANJA (40-60 minuta).
9. Naravno, u delu dana, ili u dane kada nam to okolnosti dozvole, jer svi mi, u običnim životnim pozicijama, imamo veliku količinu dnevnog vremena i veliki broj dana sa spolja nam zadatim aktivnostima. Osam radnih sati na tzv. radnom mestu su primer te zadatosti radnog angažovanja.
10. Ali, nezavisno od svega, i ono što imamo kao tzv. slobodno vreme, svakog dana, te kao slobodne dane u toku vikenda, i slobodne dane u "neradnim (npr. prazničnim) danima" i u vreme odmora - dozvoljavaju nam da isprobamo centralni princip formule Ravnoteže (seansa naprezanja + seansa opuštanja). Osam radnih sati nas ugura u neravnotežu. Sa zakoračivanjem u Ravnotežu počinjemo sa prvom seansom odmaranja-opuštanja (40-60

minuta), a onda u nju dalje zalazimo sa opisanim ritmom smene seansi opuštanja i naprezanja.

11. Pritom treba imati u vidu šta su uistinu: **AKTIVNOST-NAPREZANJE I ŠTA ODMARANJE-OPUŠTANJE**. Da li svi imamo to jasno u svesti razlučeno? Da li nam ih je životno i introspektivno iskustvo to jasno razlučilo u svesti?

12. Ako nekoga životno i duhovno iskustvo nije navodilo na jasnije uočavanje, neka isproba razliku koja će ovde biti data, pa će moći da je oseti, smatram - vrlo brzo.
ODMARANJE-OPUŠTANJE JE POTPUNO ODSUSTVO BILO KAKVE NAMERE DA SE BILO ŠTA U NAMA, MISAO, DUH, SVEST, EMOCIJA... ANGAŽUJE NA BILO ČEMU, DA SE USMERAVA KA BILO KAKVOJ TEMI.

13. Meditacija, i to - zen-meditacija, najčistiji je vid te vrste odmaranja-opuštanja, Ali, naravno, ono je širi pojam, i obuhvata sve vidove u kojima imamo sve ono što je sadržano u prethodnoj maloj definiciji. A ti vidovi su: i ako samo sedimo i gledamo u zid, i ako "leškarimo", itd. Ali - bez ikakvog fokusa, bez ičega što bi nam pažnju angažovalo.

14. Naravno, retko ko može biti u neki idealnim uslovima u kojima **NEMA NIKAKVIH SPOLJAŠNJIH DRAŽI**, svako ima oko sebe zvuke koji pritom upadaju u njegovo polje pažnje, ima ukućane koji mogu fizički da prolaze kroz njegovo vidno polje, itd. To se ne može eliminisati, pri bavljenju duhovnošću u običnoj životnoj situaciji. Ali se može izgraditi stav koji se objašnjava u budizmu, na primer u jednoj priči o Budi.

15. Kako je on sedeo na obali reke... Video je mutnu reku, neko deblo koje voda nosi, potom ljude u čamcu koji su prošli, raspravljajući o nečemu... **ON JE SVE TO SAMO NEUTRALNO REGISTROVAO**, jer nije mogao da sve to ne vidi, ako mu je pogled usmeren ka tim sadržajima. **ALI NIJEDAN OD TIH SADRŽAJA NIJE MU UVLAČIO PAŽNJU U SEBE**: njegova misaona aktivnost se ni u jednom slučaju nije pokretala, on nije počinjao da razmišlja, na primer - otkuda ta prljava voda, šta bi se moglo napraviti od tog debla, oko čega li se raspravljaju ljudi u čamcu.

16. **DAKLE, SEANSA ODMARANJA-OPUŠTANJA (40-60 minuta) TREBA DA BUDE ISPUNJENA NAMEROM DA PAŽNJA BUDE POTPUNO SLOBODNA, DA SE NI U KOJEM VIDU NI U ČEMU PAŽNJA, MISAO, SVEST, NE ANGAŽUJU.**

17. Da, dok se svest i um ne istreniraju, a to dobro znaju oni koji se duže bave meditacijom, um po inerciji nastavlja da radi i pri opuštanju, možda se baš tada intenziviraju misli i slike, kao u nekom filmu, možda i do pravog malog grča. I onome ko sa ovim tek krene - u početku skoro svaka seansa opuštanja može da bude ispunjena upravo intenzivnom **NEŽELJENOM** misaonom aktivnošću.

18. **TU NEMA BORBE PROTIV OVE NEŽELJENE MISAONE AKTIVNOSTI! DOVOLJNO JE DA IMAMO PLANIRANU I REALIZOVANU SEANSU ZA OPUŠTANJE, NA OPISANI NAČIN, A VREMENOM, SA PRIMENOM OVOG RITMA, KAO ŠTO SE PRAŠINA POSLE OLUJE STIŠAVA, TAKO ĆE SAHNUTI I IMPULSI ZA MISAONI RAD I ONDA KADA ŽELIMO DA SE OPUŠTAMO.** Vremenom ćemo zaista postići pravu opuštenost u svakoj seansi opuštanja.

19. Iz svega ovoga proviruje jedna od zabluda vezana za odmor-opuštanje: ODMOR-OPUŠTANJE, U PRAVOM SMISLU, NISU: RAZGOVORI UZ "KAFICU", PRELISTAVANJE DNEVNIH NOVINA, GLEDANJE TELEVIZIJE, FILMOVA, ZANIMACIJE SA "IGRICAMA", PA NI - SLUŠANJE MUZIKE. Nisu, u slučaju da želimo da postignemo pravu, punu opuštenost.

20. Odnosno, sve ovo jesu vidovi opuštanja za nekoga ko PRAVU, POTPUNU OPUŠTENOST još nije dosegao. I po ovome možemo da testiramo stanje svoje svesti, u vezi sa opuštenošću ili napregnutošću: ako mi možemo da imamo u toku seanse odmaranja opisano puno, potpuno opuštanje, a ne mora to da bude, kao što je rečeno, obavezno samo meditacija, onda znači da jesmo dosegli dubinsku opuštenost.

21. A znamo da to nije baš čest slučaj: na primer - izbacite većini televizor i kompjuter iz kuće, pa ćete videti kako će reagovati ili kako će se osećati.

22. Na drugoj strani - sve ostalo je neki vid angažovanja, od slušanja muzike, preko čitanja knjiga i pisanja, do nekog fizičkog, manuelnog rada. I onda, kada imamo seansu aktivnosti-naprežanja - ispunimo je bilo kojim od ovih vidova angažovanja i imaćemo upravo to: NAPREŽANJE I ANGAŽOVANJE, slabijeg ili jačeg intenziteta, svedjedno.

23. Podrazumeva se da je brojčano iskazano trajanje seansi okvirno, ne radi se o tome da mi treba mehanički da se "navijemo" kao sat; jednostavno, treba da okvirno imamo četrdesetak ili šezdesetak minuta opuštanja, pa isto toliko angažovanja. Mada možda i nije loše za početak da bukvalno koristimo zvono na mobilnom, sa programiranjem vremena. Jer, ako nemamo ovu vrstu navike, mi se lako zanesemo u jednoj ili drugoj seansi, pa ili nam se angažovanje produži i znatno više, ili opuštanje. TU JE NA DELU ONA SPOMENUTA INERCIJA, ali na nekakvom mikroplanu, koja deluje u okviru dnevnih sati, a prethodna deluje na nivou više dana.

24. Ali, ko želi da isproba, pa bude neko vreme istrajan, videće kako može da se na ovaj način uživa u dnevnom vremenu: i u angažovanju, i u opuštanju. Naravno, to ne znači da nam ovaj princip formule Ravnoteže rešava sve probleme, ALI NESPORNO JESTE OSNOVA ZA LAKŠE SUOČAVANJE SA PROBLEMIMA.

25. Dakle, ovaj ritam smenjivanja seansi opuštanja i angažovanja ne znači NAŠU CELODNEVNU MEHANIČKU ISPROGRAMIRANOST. Jasno je da u običnoj životnoj poziciji razni faktori deluju na nas, uključeni smo u mnoštvo toga, u mrežu obaveza, u mrežu odnosa... Nešto će nas naterati da budemo neko vreme van te svoje "šeme" (seansa aktivnosti + seansa opuštanja): neko nam dođe u posetu, naravno da ćemo sedeti sa njim, pa to može da potraje i dva-tri sata; neki posao će sam od sebe zahtevati da se u kontinuitetu obavi, sa nekoliko sati angažovanja, takođe, ako je to hitno, mi nećemo imati prostora za primenu principa seansa opuštanja +seansa naprežanja. Ali, važno je da imamo svoju nameru i da nastojimo da ovaj princip formule Ravnoteže, ako odaberemo, isprobamo, te da ga u svom eksperimentalnom periodu primenjujemo uvek kad nam okolnosti dozvole.

26. Odrasli smo u civilizacijskoma ambijentu koji je orijentisan ka spoljašnjim efektima angažovanja, A NE KA POSLEDICAMA NAŠEG NE-ANGAŽOVANJA PO NAS SAME, ka

psihofizičkim posledicama (da zaobiđemo duhovne, one su ovde neka viša instanca sagledavanja). Na primer: važno je koliko ćeš nekom aktivnošću zaraditi, kakav ugled (karijeru) ćeš izgraditi, NE I KAKO ĆEŠ SE TI SAM PRIROM OSEĆATI, KOJE TI PSIHOFIZIČKE EFEKTE TO ANGAŽOVANJE DONOSI. TE VEĆINI OVAJ TEMELJNI PRINCIP FORMULE RAVNOTEŽE, SEANSA ANGAŽOVANJA + SEANSA OPUŠTANJA, MOŽE DELOVATI, SA NAVEDENOG STANOVIŠTA SASVIM RAZUMLJIVO - KAO UVRNUT. Ko oko nas još ovako nešto radi?! Niko! Ako niko oko nas tako ne radi, onda to i ne može biti normalno! Itd.

27. Nije ovde potrebno da se bavimo analizama ovakve iskrivljene percepcije, tek - da imamo civilizaciju na krivim osnovama nasađenu, valjda je jasno svakome. I da nam u tom smislu predstoji redefinisavanje svih vrednosti, i to je jasno. Obraćanje pažnje na unutrašnje posledice našeg ne-angažovanja - upravo je u tom smeru.

* * *

Ovde smo se pozabavili osnovnim principom formule Ravnoteže.

Ona ima još neke momente, koji izrastaju na ovom temeljnom principu.

Kritičko mišljenje i vizualizacija

1.

Imamo spoznajne i moći uma vezane za djelovanje na realnost u kojoj smo.

Možda glavnu moć djelovanja na realnost , najatraktivniju, demonstrirali su, demonstriraju i dokazuju tajnaši.

Moć vizije i vizualizacije na mijenjanju nas samih i svijeta oko nas.

I ne samo tajnaši. Na svakom koraku - onome što se radi, uradi, izgradi, itd, prethode pomisao na to i vizija, bar neka vrsta vizualizacije.

2.

Jedan od principa koji kod tajnaša ide u paketu sa vizualizacijom je i fokus na pozitivnom: biti pozitivan, misliti i osjećati se pozitivno, te time i privlačiti u svoj život pozitivno.

To samo po sebi znači: ne zalaziti dublje i šire u realnost u kojoj smo, jer u njoj nam svega na

pretek, samo ne pozitivnih dešavanja.

Spoznajno uranjanje u realnost je spoznajno raskirnkavanje iluzija, te spoznajna demontaža svega teškog, lošeg, ružnog, manipulatorskog, i tome slično, od čega je izatkana naša realnost.

Tko u njih spoznajno uranja - u mulju je do guše, u mulju tame i negativnosti.

Otmeni tajnaši toga se gade i plaše.

3.

E, sad, sve bi bilo krasno, da se u rascjepu ova dva momenta ne javljaju problemi...!

4.

Javi mi se pomisao, želja, namjera, ideja, itd. da nešto promjenim u svom životu, u svom okruženju.

Po tajnaškoj proceduri - krećem sa vizualizacijom, afirmacijama i ostalom aparaturom.

Vremenom, u dominantnom broju slučajeva, pretpostavimo da sam se uhodao u tajnaškoj praksi, vizualizirano mi se manifestira, kako kažu tajnaši, tj, realizira.

5.

Ja jesam realizirao svoju pomisao, želju, namjeru, ideju.

Bez dubljeg spoznajnog zalaženja u smisao te pomisli, želje, namjere, ideje, te konteksta, oblasti, životnog domena kojem pripadaju - ja ne mogu znati jesu li mi oni uistinu životno funkcionalni i duhovno korisni, korisni po rast moje svijesti.

Možda baš mogu biti štetni, iako površnim promatranjem ja to ne uočavam.

Da bih to znao, ja moram zavrnuti rukave i spoznajno zaroniti u životnu realnost, u kontekste kojima pripadaju moje pomisli, želje, namjere, ideje o izvođenju promjena.

Spoznajno uranjanje znači uranjanje u negativnosti, inficiranje negativnostima, a to se, po tajnaškom svjetonazoru, ne smije.

6.

Da uzmem ilustraciju koja mi je najbliža - obrazovanje. Kao što odlično zamjećuje Dž. T. Gato: postojeći obrazovni sistemi usmjereni su na formiranje poltronskog mentaliteta. Dodatno, u našim balkanskim (možda nešto izuzev slovenačkog) obrazovnim sistemima situacija je po svim parametrima nemjerljivo crnja i gora. Do odlične konstatacije jednog srpskog akademika: "Imamo obrazovanje koje nam kretenuje decu".

Do tih spoznaja može se doći spoznajnim uranjanjem u obrazovanje, kroz kritičko mišljenje. Tim uranjanjem silazimo u mulj negativnosti. U dubinama obrazovnim procesa za koje renomirani znanstvenik kaže da kretinizira djecu - nema šanse da se dopre do nečeg pozitivnog, divnog, tajnaški inspirativnog.

Dakle, ako ja, koji sam spoznajno demontira takav sistem, želim nešto mijenjati u svojoj poziciji u njemu, primjenjujući nešto od tajnaške metodologije - morat ću razmišljati ili o iskoračivanju iz takvog sistema, ili o akcijama na promjenama samog sistema. Jer je on, neka su nam dovoljne samo dvije citirane konstatacije (a dodatnih dokaza ima na pretek!), duboko nehuman.

7.

A po tajnaških proceduri, da bih nešto mijenjao u svojoj radnoj poziciji u obrazovnom sistemu, da bih dobijao pohvale, da bih napredovao, itd. - morao bih da vidim jedan dobar, human, divan obrazovni sistem.

Također, u svom angažiranju ja moram biti ne samo lojalan tom sistemu, nego ga i zdušno podržavati, svojim angažiranjem doprinostiti njegovom učvršćivanju.

Sve u svemu - time bih ja svojim stavovima i djelovanjem bio na antievolucionističkom kursu, i za sebe, i za samo društvo. Jer evolucionistički kurs u ovom slučaju znači - djelovanje na demontiranju nehumanog sistema kojim se formira poltronski karakter učenika.

8.

Vrijednosti tajnaške metodologije uvijek sam potvrđivao, kao što sam uvijek osporavao njihov generalni kurs.

Ovdje na maloj ilustraciji vidimo kako je priča sa tajnaškim nastojanjem na mijenjanju svog života i uvjeta u kojima smo nije onako jednostavna kako nam je oni prikazuju, kao što nije ni jedan od njihovih imperativa - fokus na pozitivni.

Metodologija ostaje vrijednom, ali - bez dobrog spoznajnog prodora, bez dobrog kritičkog mišljenja samo možemo raditi na promjenama koje nam u dubljem smislu nisu korisne.

A u spoznajnom uranjanju u postojeću realnost mi moramo računati na muke suočavanja sa tamnim i negativnim aspektima. Od kojih tajnaši s gađenjem odvrćaju svoju pozornost. Moramo računati, jer nam je takav ovaj naš planetni životni ambijent.

Dijamanti i/ili prosvjetljeni?

1.

Dijamant je tek samo, i ništa drugo - običan ugljen! Doduše, uz neke male sitne dodatke: običan, najobičniji ugljen, samo podvrgnut izuzetno visokim temperaturama i pritiscima.

2.

O prosvjetljenima i prosvjetljenju sam već malo [pisao na drugom mjestu](#), suština ili tema za razmišljanje je: kako biti prosvjetljen, kako postići prosvjetljenje, koje znači kozmičku svijest, transcendiranost, u svijesti, ovog fizičkog svijeta, spoj s Univerzumom, jedno s Bogom, itd, a sve vrijeme tijelo potpuno otvoreno biva totalno podvrgnuto zakonitostima ovog fizičkog svijeta, te svim parametrima Zemlje Pakla-Zatvora?

Otuda naslov-(moj)zaključak: "Iluzija prosvjetljenja u svijetu Iluzije".

Time ne isključujem mogućnost da se postigne enormna duhovna snaga, i u ovom Paklu-Zatvoru, i u ovom fizičkom tijelu.

Da se postigne, da se postane živim, živućim dijamantom.

3.

Ali to znači sposobnost, spremnost, moć da se trpe enormni pritisci. Što masovne svijesti, što samih DNK-odrednica i svih otvorenih mogućnosti koje se Arkonima za djelovanje na nas preko DNK pružaju, što izravnih arkonskih gušenja i davljenja, što raznih drugih nama neznanih.

Onaj ko tako što trpi: ponajmanje je sposoban lepršavo umišljati divna stanja svijesti, ponajmanje mu je do prodavanja magle u paketu "Mir-Ljubav-Svjetlost", do fokusa na pozitivni... i svih duhovnih i pseudoduhovnih repertoara koji su nam dobro poznati. Takvome je duša u nosu, takav samog sebe jedva nosi.

Ili netko može u njujdzerskoj maniri da misli kako je šala nositi se s enormnim pritiscima čiji su izvori već nabrojani?! Hajde da se malo lažemo i da se foliramo!

4.

Ali, zar toliki zvanični prosvjetljeni nisu doista i bili prosvjetljeni? Zar mase koji se ih poštivali i slijedile ne govore u prilog njihovoj istinskoj prosvjetljenosti? Zar učenja koja su davali, ostavljali, o kojima su gvorili, pisali - ne svjedoče o prosvjetljenosti?

Ne bih citirao sebe samog, nije to lijep manir, tko je zainteresiran naći će argumente u samom linkiranom tekstu, tek da ovdje izdvojim akcenat...

Da su poznati nam prosvjetljeni dosita bili postali dijamantima:

- zar bi jednome od njih mogli atrofirati mišići nogu od meditiranja (slučaj kojem se divi gospodin Osho);
- zar bi drugi mogao mjesecima pred smrt živjeti na bolničkim aparatima;
- treći nakon prometne nesreće godinama bio nepokretan;
- četvrti godinama pred smrt baš krhoga zdravlja... itd.

U situaciji kada su toliki neprosvjetljeni:

- demonstrirali vitalnost i u najdubljoj starosti (Indijac koji je nedavno u svojoj 104-oj godini istrčao svoj redoviti maraton, Kineskinja koja je u 90-oj odbranila svoju doktorsku dizertaciju, Sitin koji je u svojim 70-im dobio kćerku i sina, itd, itd);
- ozdravljivali snagom misli i od najtežih oboljenja, u nekim slučajevima i kada ih je zvanična medicina bila otpisala (i spomenuti Sitin, i pilot iz filma "Tajna", itd.).

Svi ti podvizi bi za uistinu dijamant-prosvjetljene bili tek usputnom igrom!

5.

Trpjeti enormne pritiske - dokle?

Dok se - ne postane dijamantom! Prosta logika!

A DIJAMANT JE NAJČVRŠĆI POSTOJEĆI MATERIJAL NA ZEMLJI! DAKLE, UGLJEN TRPI PRITISAK - DOK SE NE PREOBRAZI U DIJAMANT, KOJI JE OTPORAN NA SVE MOGUĆE PRITISKE!

Smatram to jedva izvodivom misijom, ali ipak - IZVODIVOM!

6.

A zvanični prosvjetljeni?

ENO IH, BJEŽE! Sklanjaju se od nepodnošljivih pritisaka!

Ili žive u izolaciji, negdje po planinama, u svojim izoliranim ašramima, u nekim svojim usamljenim mjestima, ili se klone mase... To je maltene opće mjesto u pričama o prosvjetljenima. Čak je bijeg od mase - kao nekakav uvjet da se bude prosvjetljenim.

Jedan je (Babaji, onaj moderniji) zabilježio kako se po nekoliko dana, nakon boravka u masi i

prenošenja svog učenja, morao u planini, u svom ašramu, čistiti od teških energija kojih se u masi nakupio. T. Mikušina živi u svom ašramu negdje u Sibiru, daleko možda hiljadu kilometara od najbližeg naselja. Treći, poznat po tzv. satsanzima, morao je pobjeći sa koledža, bili su to pritisci koje nije mogao podnijeti. ltd!

Da se razumijemo: pritisci mase na one čija se svijest počne uspinjati naviše doista jesu strašni, postaju strašnima i nepodnošljivima. Bijeg iz mase je opravdana i očekivana reakcija, potez. Ali, nazovimo onda stvari pravim imenom: TKO BJEŽI OD OVAKVIH, i raznih sličnih koji se mogu naći u literaturi, PRITISAKA - NIJE NIKAKO POSTAO U PRAVOM SMISLU DIJAMANT-PROSVJETLJENI. Što da se u vezi s tim međusobno zavaravamo, nemamo koristi od toga, kao što i inače nemamo koristi od iluzija.

7.

Onaj tko uspije, među nama ili negdje na Zemlji, postati takvim prosvjetljenim koji je uistinu rezistentan na sve utjecaje i često jezive, nepodnošljive pritiske... da ne nabrajamo čega i koga sve, jer to i ne vidimo jasno... ne samo da oslobađa sebe arkonskih utjecaja, nego postaje gromobranom koji takvih utjecaja oslobađa i svoje okruženje. Za početak - okruženje, a onda vremenom i šire.

Možda u nekoj daljoj budućnosti i - cijelog čovječanstva.

8. Za to je neophodna tek sitnica: DA SE TAKAV NAĐE.

Kao i kod ugljena: tek sitnica, da ugljen izdrži enormne pritiske i temperaturu!

A dok nam se takav (ili takvi) ne pojavi - da se bar oslobađamo arkonskih utjecaja na naše misli i nazore, u ovom slučaju: u vidu iluzija o prosvjetljenju i prosvjetljenima.

Duhovna praksa:"laganica" ili teška borba?

Izašli smo na duhovni "level" uočavanja i praćenja arkonskih utjecaja, u nama samima, na naše misli, preko nas samih u cjelokupnoj civilizaciji koju imamo, a koja ide svom urušavanju, mora ići, jer svemu konzervativnom i retrogradnom kad-tad odzvoni, htjelo to ono ili ne. Možda je ovaj "level"... ako ne lakša, a ono svakako izvjesnija dionica puta do Novoga svijeta. Dok nam je neprijatelj bio tako vješto infiltriran u nas same, u naše postupke i misli, da ga nismo ni uočavali - bili smo daleko i od pomisli na borbu i na oslobađanje. Kad počnemo uočavati reflekse djelovanja neprijatelja, kada počnemo demaskirati i pratiti njegovu kamuflažu najprije u nama samima - onda bar borba postaje ravnopravnija i naši izgledi na pobjedu, nad njima u nama samima, izvjesnija.

Sa tim konceptom mi sada možemo, bar toliko za početak, pratiti pipke Arkona u svemu. Za tim nam mora doći pronalaženje načina za eliminiranje i eskiviranje njihovih utjecaja. **Te bi sama naša pobjeda nad njima upravo to i bila - eliminiranje i eskiviranje njihovih utjecaja.** Ne bukvalno fizičko ili suptilnije svladavanje njih kao nekakvih tamo negdje bića.

A kako su samo vješto uvukli svoje pipke u sve živo (i neživo) što imamo u civilizaciji, dakle i u onome što osobno imamo kao svoje nazore i način razmišljanja. Danas uočavamo sve to na primjeru tzv. duhovnih praksi.

Kakva je naša opća predodžba o duhovnim praksama, o prakticiranju duhovnih metoda? U pitanju je žargonski rečeno - "laganica", nešto lijepo, prijatno, ili skoro pa lijepo i prijatno, nešto poput bilo koje vrste vježbi, tjelesnih, umjetničkih (u muzici, slikarstvu), itd. Pogledajmo jogu, meditaciju, mantranje... Tu kao suština ispada: odvojiti vrijeme za to, uporno raditi to, i - eto rezultata! Onih rezultata koji su lijepo zapakirani i definirani po knjigama o tim duhovnim praksama i metodama. Kako pijemo kafu, sređujemo sobu, peremo auto, nešto drugo radimo u stanu ili bilo gdje, tako nam dođe i obavljanje duhovne prakse. Ponekad nam ide lagano, ponekad malo teže, kada smo možda slabijeg raspoloženja, ali - uhodamo se i ipak sve to teče. Dođe da teče po uhodanoj rutini. I onda imamo lijepo definirane razine koje vremenom, kroz prakticiranje toga za što smo se opredijelili - postizemo. Do nekog dužeg iskustva sa kojim uplovljujemo u uzvišenu i mirnu luku samog prosvjetljenja i nirvane. Spominju se i tu neke muke, ali - u biti, sve je to lagano i sa tako izvjesnim tijekom, da nam na koncu sve skupa dođe sumnjivo.

A kako nam se cijela slika obrće za 180 stepeni sa konceptom, sa otkrićem arkonskih utjecaja ponajprije na same naše misli i emocije, a to znači, izravno ili indirektno, i na naše djelovanje! Kako nam se duhovna praksa pri tom prikazuje u jednom neopisivo drugačijem, težem, teže izvodivijem svjetlu! U ovome se ne možemo međusobno ubjeđivati, te jedni drugima ovako što dokazivati. Previše je ovo težak teren za tako što! Samo možemo konstatirati: tko dođe do živog uočavanja i praćenja arkonskih utjecaja, skretanja, gušenja, ometanja... u sebi, kao što je rečeno, ponajprije na ili u svojim mislima i emocijama: cijela ova radikalno drugačija koncepcija duhovne prakse i njezina prakticiranja sama od sebe prikazat će se u drugačijem svjetlu. Ni traga od ljepote i miline, od "laganice" i rutine po kojoj je duhovna praksa istovjetna svemu drugom u životu što po uvježbanoj rutini radimo, što vježbamo, itd.

Kada dođemo do toga da uočavamo i pratimo arkonske utjecaje na naše misli i emocije - duhovna praksa nam dođe kao cjelodnevna BORBA, bukvalna unutarinja borba. To je kao, i ne samo "kao", da se u sebi samima borimo protiv sebe samih, protiv neprijatelja koji se infiltrirao u nas same. JEZIVO I SAMO KADA SE OPIŠE, A KAMOLI KADA SE PRAKTIČKI IZVODI! No, i do toga, i do takvog koncepta duhovne prakse u nekom trenutku moramo doći! INAČE SE NEĆEMO OSLOBODITI, T.J. SVAKO OSLOBAĐANJE ĆE NAM BITI ILUZORNO. Jer Arkoni su majstori u tome da nam, na unutarinjem planu, nama samima, kao da to svojevolumeno sami biramo i radimo, insceniraju iluzornosti na svakom koraku, od iluzija već postojeće slobode našeg djelovanja, pa do iluzija o prosvjetljenju i o postizanju nirvane.

A kako bi izgledala ta unutarnja borba...?! Biće ovdje tih opisa, za početak dovoljno nam je da dođemo do s-uočavanja takvog jednog novog koncepta, da se malo nad njime zamislimo. Da se zamisle: ONI MEĐU NAMA KOJI NEKAKO BAR TRENUTAČNO USPIJU DA ESKIVIRAJU UTJECAJE ARKONA, TE DA IM ZA POČETAK OVAKO BAČENO SVJETLO NA DUHOVNU PRAKSU MAKAR SAMO PROBLJESNE U UMU ILI U SVIJESTI!

"Nadrealno! Sve je nadrealno!"

Iz špice za nekadašnji humorističko-proročki serijal "Nadreality show": "Nadrealno! Sve je nadrealno!".

Samo treba podesiti kut promatranja i - eto nam "nadreality show" posvuda oko nas.

Zemlja i čovječanstvo gurnuti su u Polje promjena. Polje provociranja promjena.

Sa 21. 12. 2012. nas se jeste zamajavalo. Ali još od 1980-ih godina mi jesmo u tom Polju.

Sunčev sustav je ušao u zonu Proljeća, svog Proljeća, u kretanju oko svojeg Centra. U proljeće sve počinje da cvjeta, život da se budi.

Budimo li se mi? Kao pojedinci, kao društva, kao čovječanstvo. Kao pojedinci - kako tko, uglavnom retko tko. Kao društva - više nego slabo. Kao čovječanstvo - baš nikako!

Čovječanstvo se tvrdokorno drži svega starog, po inerciji iz Zime Sunčevog sustava: stare logike, starog mišljenja, starih vrijednosti, starog ponašanja, starih interesiranja, starih svjetonazora, jednom rječju - sve sama starež...!

A energije Proljeća gruvaju!

I u tom procjepu se rađa - NADREALNO!

Što raskorak između grčevitog držanja svega starog i gruvanja novih energija bude veći - to će se omjeri nadrealnog povećavati.

A da je samo u pitanju puka zabava nadrealnog! U pitanju su potresi u svijesti, koji idu, nadolaze. Vode ka tome da ljudima postaju sve preopterećenijima neki kablovi u svijesti, dolazi do pregrijavanja, do topljenja nekih kablova, do nekih spojeva, do nadrealnih reagiranja...

Čovjek ubio čovjeka zbog toga što mu zauzeo mjesto za ribolov! Čovjek skidao polagano dio po dio odjeće (u Beogradu), pakovao ih pedantno pored ograde visokog mosta, kao da ide na spavanje, kad je skinuo svu odjeću - skočio sa mosta! Na nekom trećem mjestu čovjek potegao mač na nekoga tko mu je zauzeo mjesto za parkiranje.

"Nadrealno! Sve je nadrealno!"

Ovo su samo žalosno atraktivni primjeri. A u stvari - istu logiku nadrealnog imamo na svakom koraku, u sebi i oko sebe, samo ju trebamo vidjeti, osvijestiti. I bit će ona predmetom nadalje ovdje, zaslužila je.

A rješenje je jednostavno: OTVORITI SE ZA PROMJENE, OTVORITI SE PROMJENAMA!

Mada je to tek cestarina za ulaz na nevjerojatno neizvjestan autoput, ali - nazad se ne može, ma koliko da je teško i neizvjesno naprijed!

Woody, Osho, Clynt i Ravnoteža

Ubacujemo ovdje i neke glumce, u red tipova ili onih koji ilustruju arhetipove, jer su nam glumci poznati, na osnovu filmova nam je šire poznato, i blisko, njihovo držanje, ponašanje, reagiranje, što nam je ovdje u fokusu, a u odnosu na dublje psihološke i duhovne čimbenike. Uz napomenu: uzimamo same glumce kao tipove, neovisno o različitim ulogama koje su imali u različitim filmovima. Baza karaktera, dakle i njihovog držanja, pokreta, regiranja, načina govora, kao matrica, svuda su, u svakom filmu, manje ili više prepoznatljivi.

1. Woody Allen: nervoza, napetost, uznemirenost, ubrzani pokreti, ubrzan i nervozan govor, roj misli, koji se očituje u govoru, ima čak filmove u kojima je vješto prikazao kako isti tijek ide i u unutarnjem monologu, što je i očekivano (ne može iza roja misli i asocijacija u govoru da stoji unutrašnji mir). Jednom rječju, što bi psiholog P. Dil rekao - **prenapregnutost**.

Što je jedna krajnost u **neravnoteži**.

2. Osho Rajneesh, poznati i popularni istočnjački duhovnjak. I kod mnogih drugih istočnjačkih duhovnjaka, koji su u većoj mjeri prakticirali meditaciju, može se uočiti značajna usporenost, takoreći zakočenost u pokretima, u držanju, u reagiranju. Kod Oshoa se to demonstrira na poseban način, možda stoga što je on i sam takvo držanje i pokrete smatrao odlikama duhovne snage, te se nije ustručavao da ih javno sebi dozvoli. Usporenost i zakočenost, do nekakve umrtvljenosti, da takvima pretilo da padne saksija sa balkona na glavu, teško da bi stigli da naprave i jedan sitan pokret. Jednom rječju, što bi psiholog P. Dil rekao - **podnapregnutost**.

Što je očito druga krajnost u **neravnoteži**.

3. Clint Eastwood: smirenost, lagani pokreti, kao da je vanjski promatrano imitirao Oshoa (a daleko od toga), mir u držanju, zrači samopouzdanjem, ali - spreman za munjevito reagiranje, ako situacija zahtijeva. Dakle, iza smirenosti i usporenih pokreta stoji potencijal: snaga. To nije, kao u prethodnom slučaju: umrtvljenost u kojoj kao da nema života i živosti, kao da nema energije. Naprotiv!

Što je, bar potencijalno, i bar slikovito, odraz - **Ravnoteže**.

Da bismo vidjeli kako ovo nije puko nagađanje i fantaziranje, zađimo u životinjski svijet, iste arhe-tipove imamo i tamo, što znači da oni jesu dublje zasnovani u živome svijetu, ili su izražaj nekih dubljih zakonomernosti.

1. Nervozni majmuni, te brojne ptice, uglavnom sitnije... Funkcioniranje "sto na čas".
2. Smireni do umrtvljenosti - kornjače, ljenjivci, puževi... Kao da se jedva i kreću, nesposobni za energičnije reagiranje.
3. Rod mačaka (mačke, lavovi, tigrovi, pume, itd.), koje su također smirene, sa laganim, usporenim pokretima, ali - na zahtjeve situacije spremne i te kako hitro reagirati i demonstrirati potencijale snage i nečeg što bismo mogli nazvati prikrivenim moćima.

Uzmimo neke aspekte na malo dublje promatranje...

Pratimo i pokušavamo odgonetati unutarnja stanja i status ne-Ravnoteže, preko njihova prelijevanja na vanjsko, na držanje, stav, pokrete, reagiranje... Nezahvalno za povezivanje i izvođenje zaključaka, ali ne i posve nemoguće i beskorisno. Uostalom, svi mi u našim kontaktima i interakcijama svakodnevno procjenjujemo sasvim spontano unutarnja stanja jedni kod drugih, procjenjujemo bar u nekoj mjeri, a preko nabrojanih parametara. Nisu nam sami parametri toliko nepouzdana koliko nam se čini, više je stvar, kao i u toliko toga, u našoj osobnoj pronicljivosti.

Ravnoteža...

- Ide sa samopouzdanjem i snagom. Ili je bar nezaobilaznom osnovom za samopouzdanje i snagu.
- Mogli bismo ju nazvati smirenom i samouvjerenom moći.
- Eventualno hitro reagiranje iz stanja smirenosti baš je odraz potencijala snage.
- Ona znači racionalan utrošak Energije. (Ravnoteža i Energija, sa velikim početnim slovima, kao oznake viših ili suptilnijih, ne pukih fizičkih svojstava.)
- Ona je pomirenost koja mijenja. Pomirenost sa onim što nas može snaći, ali - uz spremnost da se djeluje i mijenja ono što se da mijenjati.

- Njezini odrazi u vanjskom su: smireni pokreti. Ali pokreti koji su sa potencijalom snage, za svaku vrstu potrebnog reagiranja.

Nije slučajno vaga simbolom ravnoteže (Ravnoteže). Vaga, koja ima dva kraka, dva pola, čija je rezultanta u interakciji - nulta pozicija. Na jednom polu su: angažiranje, djelanje, utrošak Energije; na drugome: smirivanje i opuštanje, pasivnost, akumuliranje Energije. U nultoj točki angažiranje i opuštanje su podjednakog "volumena", koliko imamo angažiranja - toliko opuštanja. Čim jedan aspekt pretegne, kao na klackalici, imamo ili počinjemo zalaziti u neravnotežu, bilo na strani previše angažiranja (tip W. Alena), bilo na strani previše opuštanja (tip O. Rajnesha). Stoga bi se Ravnoteža mogla predstaviti i s pomoću sinusoide: krivulja koja ritmički zalazi kroz iste amplitude do kulminacije angažiranja, pa prema opuštanju - do kulminacije opuštanja, pa tako stalno, u RITMU RAVNOTEŽE.

Preko ovih naznaka mogli bismo, ako bismo htjeli, ili tko hoće - otkloniti neke zablude koje nam dolaze iz istočnjačke duhovnosti i istočnjačkih duhovnih ideala. A u kojima se polazi od meditacije. Meditacija je svakako korisna i metoda i put, ali - ne i svemoćna, i ponajmanje je zamjena za druge duhovne momente. Bar u nekim istočnjačkim pravcima, meditacija je kao sveti duhovni metod i put. Te nije ni čudo što je, zbog takvog njezinog hipostaziranja mnogima padalo na pamet da uđu u krajnosti sa njenim prakticiranjem. U smislu: ako je netko sa tri-četiri sata meditacije postigao jednu visoku duhovnu razinu, daj da ja sa šest-sedam i više sati idem još više, da se duhovno popnem još više. Pa tako dolazimo do krajnosti, koja znači - ne izuzetnu duhovnu razinu, već izuzetnu neravnotežu, koja, kao i svaka neravnoteža, ima svoje očekivane psihosomatske i/ili fizičke manifestacije: sam Osho navodi primjer nekog indijskog duhovnjaka, i to ga navodi kao ideal, kome su od višegodišnjeg svakodnevnog višesatnog meditiranja mišići nogu atrofirali. Bile su vijesti i o mladiću koji je krenuo istim putem, također i o čovjeku koji već godinama drži podignutom ruku, kao neki od indijskih duhovnih simbola-tretmana, i - naravno da mu je ruka atrofirala.

Dakle, ako bismo se držali formule i ritma Ravnoteže: meditacija bi nam bila samo jednim polom, polom koji bi nas, ako bi nam ostao sam, vodio u neravnotežu i u nemoć. Što se i takva neravnoteža i nemoć mogu doživljavati i prikazivati kao duhovna moć - stvar je iluzija kakve imamo na svakom koraku, na koje ni duhovnost, čak duhovnost pogotovu, nije imuna. Pa još kada nekom i nekima uspije takve iluzije prodati masama - onda imamo veliki uspjeh onih koji nas drže zatočenicima u ovom zemaljskom ambijentu.

"Neka mrtvi sahranjuju mrtve...!"

Kaže Isus (ostavimo po strani brojna pitanja vezana za njegov život i učenje) u jednom od evanđelja u Nag Hamadiju: "Ovaj svijet je leš i u njemu se leševi raduju lešu". Tj. ljudi, koji su i

sami mrtvi - raduju se svijetu koji je mrtav.

A i u zvaničnom, Evanđelju po Luki, kaže se u sličnom smislu (da ne bude ono gore nekakvo iskrivljavanje protivnika zvaničnih evanđelja):

"Jednom čovjeku reče Isus: 'Pođi sa mnom!'. A čovjek reče: 'Imam stara oca, dopusti mi da prvo sahranim oca, pa ću tada poći za tobom!'

A reče mu Isus: 'Ostavi, neka mrtvi sahranjuju mrtve, a ti, ako hoćeš da budeš živ, izvršavaj volju Očevu i razglašavaj je!'" (Luka, IX, 59, 60).

Kako su to sad - živi ljudi mrtvi?! Živi, koji ne znaju da su mrtvi, nitko ih nije obavijestio? Hodamo li mi to među leševima, razgovaramo i živimo sa leševima, ili smo i sami leševi kojima se pričinjava da su živi živcati?

Dakako da se gornje riječi odnose na - DUHOVNU STRANU, ili na duhovnu komponentu, ne na fizičku.

A sa tog duhovnog stajališta - doista i jeste upravo kako je Isus rekao, i to može lako vidjeti svatko tko je... kako da kažemo - duhovno živ ili bar daje znake života. A tko je to, nije baš lako reći, odgonetnuti. Da li kvalificirati se za (duhovno) živog znači samo se početi baviti duhovnošću, interesirati se za duhovnost? Biti tek oficijelno vjernikom ili poklonikom neke vjere, sljedbenikom nekog duhovnog učenja i učitelja? Pitanje stoji, jer i uz kretanje na stazama ka duhovnosti, pa i unutar duhovnosti - još uvijek ne znači biti oslobođen zamki Iluzije, čak, one su baš najtananije (kao što je lijepo rečeno u nekima od djela iz ove oblasti) - upravo u duhovnosti. Biti prosvjetljen, postići kozmičku svijest, i neka slična velika duhovna postignuća - može značiti **i te kako debele iluzije unutar opće iluzije**. Malo više detalja u [sljedećem tekstu](#) .

Dakle, ovo potonje ne možemo baš jasno razlučiti, ali jedno svakako možemo: duhovno je ili mrtav ili na samrtni svatko **čija je svijest duboko porinuta u Materiju i u Iluziju**. Porinuta do točke ili granice od koje joj nema okretanja, obratnog smjera, povratka ka Višem. Ne što bi joj to netko branio, nego što je to kao u nekakvom fizičkom zakonu: kada čovjeka u autu inercija u krivini toliko zanese, da više ne može manevrirati i vratiti se na put, već može jedino u provaliju, to nije zato što mu netko ne da da se vrati na put, već - kasno je, prešao je točku u sili inercije od koje mu nema povratka.

Svijest duboko porinuta u Materiju i u Iluziju, u njihove vrijednosti. Odnosno, svijest u kojoj kao da je izbrisana svaka predodžba o Višem, o Višem u bilo kojem smislu shvaćenog. Ili, ovo drugo se može iskazati i drugačije: svijest u kojoj nema evolucionizma kao pokretača, evolucionizma kao čišćenja i rasta svijesti. U svijesti posvećenoj, SAMO, Materiji i Iluziji - nema mjesta čišćenju i rastu.

Naizgled su ovo samo apstraktna pitanja. Ali, ona su sasvim konkretno utemeljena u našoj svakodnevnoj organizaciji vremena, dakle i posvjećivanja pozornosti, te utroška Energije. Jedno je ako imamo svojih osam ili i više sati dnevnog radnog vremena, pa poslije toga i ostali dio dana protraćimo sa fokusom na Materiji i Iluziji (televizija, kompjuter, beskorisni razgovori, neka

druga, mnoga druga bavljenja), ili odvajamo dio dana za neke vidove opuštanja, a bez fokusa (meditacija, praksa izvankonceptualizma, itd.), za fokus na Višem (molitva, promišljanje tema preko kojih nam se pozornost usmjerava ka Višem, kao što je rečeno, u bilo kojem pozitivnom smislu to shvaćeno, možda kao kontemplacija nad dobrim idejama iz dobrih duhovnih djela, itd.).

Napisao: [Miroslav Prvulović](#)